

Ubezpieczenia

PKO FIRMA
Ogólne Warunki Ubezpieczenia

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PKO FIRMA

Informacje, które postanowienia wzorca umowy określają:*

RODZAJ INFORMACJI	NUMER POSTANOWIENIA WZORCA UMOWY
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń z ubezpieczenia	Dział II: pkt 60 zd. 1, 64, 91 w związku z pkt 90, 99, 101, 103, 109, Dział III: pkt 3-5, 7, 11, 29-30, 52-57, Dział IV: pkt 5, 6 ppkt 1, 7, Dział V: pkt 1, pkt 2 zd. 1, 3, 6, 9, 11, w związku z Działem II pkt 1-51 Załącznik nr 1 Klauzula: M01: pkt 3, M02: pkt 3, M03: pkt 3, M04: pkt 3, 5, M05: pkt 4, M06: pkt 6-8 Załącznik nr 2 Klauzula: OC1: pkt 3, OC2: pkt 3-4, OC3: pkt 3, OC4: pkt 3, OC5: pkt 3, OC6: pkt 3, OC7: pkt 3
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Dział II: pkt 56 ppkt 1, 70-71, 92, 93 ppkt 2, 94, 104, 106-108, 110, Dział III: pkt 6, 8-10, 18-20, 25-28, 31, 33-36, 43 ppkt 2 zd. 2, 46 zd. 2, 48-49, 59-61, Dział IV: pkt 6 ppkt 2, 8-9, 11, 13, Dział V: pkt 2 zd.2, 5, 7, 8, 10, 14-16, 19, 22, Dział VI: pkt 4, w związku z Działem II pkt 1-51 Załącznik nr 1 Klauzula: M01: pkt 4,5-7, M02: pkt 5, 7-9, M03: pkt 3 ppkt 1, 7-9, M04: pkt 6-7, 10-12, M05: pkt 7-9, M06: pkt 4, 8-11 Załącznik nr 2 Klauzula: OC1: pkt 5-7,

* zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2015 r. w sprawie informacji zamieszczanych we wzorcach umów stosowanych przez zakład ubezpieczeń

Spis treści

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	5
II. POSTANOWIENIA WSPÓLNE.....	6
Definicje.....	6
Jak zawrzeć umowę ubezpieczenia.....	13
Kiedy obejmujemy Cię ubezpieczeniem.....	13
Kiedy umowa ubezpieczenia się zakończy.....	14
Do jakiej wysokości odpowiadamy za Szkody.....	15
Jak ustalamy składkę ubezpieczeniową i jak ją płacić..	15
Kiedy nie opowiadamy za Zdarzenie ubezpieczeniowe (wyłączenia wspólne).....	15
W jaki sposób jako Ubezpieczony, masz obowiązek dbać o Budynek, Lokal, Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny.....	17
Jak zabezpieczyć Budynek, Lokal, Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny	
Jakie są nasze wymagania dotyczące konstrukcji Budynków i Lokali, w których znajduje się Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny	18
Jak zabezpieczyć drzwi wewnętrzne i zewnętrzne do Budynku lub Lokalu.....	18
Jak zabezpieczyć okna i drzwi balkonowe.....	19
Jak zabezpieczyć klucze.....	20
Jak zabezpieczyć Wartości pieniężne.....	20
Co zrobić, gdy wystąpi Szkoda.....	20
Jak zgłosić Szkodę i jak wypłacamy odszkodowanie	22
III. UBEZPIECZENIE BUDYNKU, LOKALU I MIENIA.23	
Co obejmuje ubezpieczenie (przedmiot ubezpieczenia).....	23
Jaki jest zakres ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia.....	24
Gdzie działa nasza ochrona ubezpieczeniowa.....	26
Jak ustalamy Sumy ubezpieczenia, limity odpowiedzialności i Udział własny.....	27
Jak dodać klauzule do ubezpieczenia Budynku, Lokalu i Mienia	28
Jakie koszty dodatkowe zwracamy.....	30
Czego nie obejmuje ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia (wyłączenia szczególne).....	31
Jak ustalamy rozmiar Szkody i wysokość odszkodowania	34
Ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych	36
Ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk.....	37
Ubezpieczenie Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku	37
IV. UBEZPIECZENIE PRZENOŚNEGO SPRZĘTU	
ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH NIEWYŁĄCZONYCH RYZYK	38
Co i na jakim terenie obejmuje ubezpieczenie (przedmiot i miejsce ubezpieczenia).....	38
Jaki jest zakres ubezpieczenia	39
Ile wynoszą Suma ubezpieczenia, limity naszej odpowiedzialności i Udział własny.....	40
Czego nie obejmuje ubezpieczenie.....	40
Jak ustalamy rozmiar Szkody i wysokość odszkodowania	42
V. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ.....	42
Co obejmuje ubezpieczenie (przedmiot i zakres ubezpieczenia).....	42
Czego nie obejmuje ubezpieczenie (wyłączenia szczególne).....	45
Jak ustalamy Sumę gwarancyjną, limity odpowiedzialności i Udział własny.....	47
VI. REGRES UBEZPIECZENIOWY	47
VII. REKLAMACJE, SKARGI I ZAŻALENIA	48
VIII. ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA.....	49
IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	49
ZAŁĄCZNIK NR 1.....	51
KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA BUDYNKU, LOKALU, MIENIA	51
M01 – Klauzula Budynków i Lokali w trakcie przebudowy, remontu, modernizacji lub innych robót.....	52
M02 – Klauzula ubezpieczenia Wandalizmu i Graffiti.....	52
M03 – Klauzula ubezpieczenia dodatkowych kosztów działalności – stałych i zwiększonych	53
M04 – Klauzula ubezpieczenia od stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych	53
M05 – Klauzula ubezpieczenia od zepsucia się Środków obrotowych	55
M06 – Klauzula ubezpieczenia Mienia poza Miejscem ubezpieczenia oraz podczas transportu.....	55
ZAŁĄCZNIK NR 2.....	58
KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ.....	58

OC1 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za produkt (OC za produkt)	58
OC2 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczonego aptek w ramach działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty (OC farmaceuty).....	59
OC3 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w ruchomościach i nieruchomościach, z których Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej podobnej umowy (OC najemcy nieruchomości i ruchomości).....	59
OC4 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w mieniu, które stanowi przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług Ubezpieczonego i które znajduje się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego (OC za mienie powierzone w celu obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu)	60
OC5 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem usług budowlano-montażowych, za szkody które powstaną w instalacjach podziemnych lub w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi (OC dla firm budowlanych)	60
OC6 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która wynika z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń (OC za Szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń).....	61
OC7 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która jest następstwem działania promieniowania laserowego lub ultradźwięków oraz poparzenia substancjami chemicznymi (OC kosmetyczek)	61

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PKO FIRMA

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Te ogólne warunki ubezpieczenia (dalej: OWU) dotyczą umowy ubezpieczenia między PKO Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. (dalej: my) a Ubezpieczającym (i zarazem Ubezpieczonym), czyli Tobą – osobą fizyczną, która prowadzi działalność gospodarczą i jest klientem Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. (dalej: Bank).
2. Kiedy zawierasz z nami umowę ubezpieczenia, wybierasz co najmniej jeden z następujących zakresów:
 - 1) ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych,
 - 2) ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk,
 - 3) ubezpieczenie Odpowiedzialności cywilnej.
3. Jeśli zawierasz z nami umowę ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych, nie możesz zawrzeć umowy ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk.
4. Jeśli zawierasz z nami umowę ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych lub umowę ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk, możesz rozszerzyć zakres o ubezpieczenie Przenośnego sprzętu elektronicznego od wszystkich niewyłączonych ryzyk.
5. Ubezpieczonym możesz zostać jako Przedsiębiorca, który:
 - 1) ma Majątek o łącznej wartości wynoszący maksymalnie 6 milionów złotych, oraz
 - 2) osiągnął roczny przychód ze sprzedaży towarów, wyrobów lub usług, którego wartość przed opodatkowaniem wynosi maksymalnie 15 milionów złotych w skali roku.
6. Jeśli jesteś Przedsiębiorcą, który dopiero rozpoczyna działalność, przewidywany roczny przychód może wynosić maksymalnie 15 milionów złotych.
7. W OWU niektóre pojęcia zapisujemy dużą literą – oznacza to, że rozumiemy je wyłącznie w taki sposób, w jaki je zdefiniowaliśmy. Wyjaśnienia tych pojęć znajdziesz w definicjach w Dziale II.
8. Treści zamieszczone w ramach są objaśnieniami dla Ciebie i nie są postanowieniami OWU oraz nie regulują Twoich i Naszych praw i obowiązków z Umowy.

Dodatkowa informacja

Ubezpieczenie Przenośnego sprzętu elektronicznego to dodatkowe ubezpieczenie do Budynku, Lokalu lub Mienia.

II POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Definicje

Poniżej wyjaśniamy znaczenia pojęć, które stosujemy w tych OWU.

1. **Alarm** – urządzenie, które:
 - 1) jest zainstalowane i działa w Miejscu ubezpieczenia oraz
 - 2) przy próbie włamania wyzwala sygnał dźwiękowy, ale **nie wysyła** sygnału do agencji ochrony.
2. **Aparaty elektryczne** – urządzenia, które sterują przepływem prądu elektrycznego, chronią obwody elektryczne lub monitorują ich działanie. Do Aparatów elektrycznych zaliczamy:
 - 1) aparaty łącznikowe – na przykład wyłączniki i odłączniki,
 - 2) aparaty pomiarowe – na przykład przekładniki prądowe i napięciowe,
 - 3) aparaty regulacyjno-ograniczające – na przykład kondensatory, rezystory, dławiki.
3. **Bank** – Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.
4. **Budynek** – obiekt budowlany w rozumieniu Prawa budowlanego (wraz ze związanymi z nim elementami konstrukcyjnymi), –który spełnia wszystkie poniższe warunki:
 - 1) znajduje się w Miejscu ubezpieczenia,
 - 2) jest trwale związany z gruntem,
 - 3) ma pozwolenie na użytkowanie,
 - 4) jest samodzielną całością techniczną i użytkową – to znaczy ma ściany i inne przegrody, fundamenty i dach.

Elementy konstrukcyjne związane z Budynkiem to między innymi:

- a) balkony, tarasy, loggie,
 - b) ganki, schody zewnętrzne,
 - c) wbudowane instalacje, urządzenia techniczne,
 - d) zainstalowane Stałe elementy wykończenia.
5. **Budowla** – obiekt budowlany (wraz z wbudowanymi w nim instalacjami i urządzeniami), który spełnia wszystkie poniższe warunki:
- 1) znajduje się w Miejscu ubezpieczenia,
 - 2) jest trwale związany z gruntem,
 - 3) jest całością techniczną i użytkową – nie służy jednak funkcjom produkcyjnym lub usługowym,
 - 4) nie jest Budynkiem ani jego częścią.

Budowlami są między innymi:

- a) altanka na narzędzia,
- b) ogrodzenia,
- c) mury,
- d) bramy,
- e) place postojowe,
- f) place pod śmietniki, pomieszczenia na śmieci,
- g) drogi, podjazdy, chodniki,
- h) oświetlenie nieruchomości.

Budowle są obejmowane ochroną w ramach ubezpieczenia Budynku i mają do nich odpowiednie zastosowanie postanowienia OWU dotyczące Budynków.

6. **Graffiti** – akt Wandalizmu, w ramach którego sprawca używa farby, spreju lub innej substancji, aby wykonać napis, rysunek lub obraz lub zabrudzić Majątek wbrew Twojej woli jako Ubezpieczonego.
7. **Kradzież z włamaniem** – zabranie lub usiłowanie zabrania (w celu przywłaszczenia) ubezpieczonego Mienia z wnętrza Budynku, Lokalu lub Środka transportu – miejsca zabezpieczonego zgodnie z wytycznymi w tych OWU. Sprawca Kradzieży z włamaniem:
 - 1) usunął siłą lub narzędziami zainstalowane zabezpieczenie lub otworzył je oryginalnym,

- podrobionym lub dopasowanym kluczem, lub nośnikiem kodu (na przykład pilotem), które zdobył w wyniku Kradzieży z włamaniem do innego lokalu lub w wyniku Rabunku, lub
- 2) ukrył się przed zamknięciem tego Budynku, Lokalu lub Środka transportu i pozostawił tam ślady, które potwierdzają to ukrycie się.
8. **Kradzież zwykła** – zabranie (w celu przywłaszczenia) ubezpieczonego Mienia bez śladów włamania.

Dodatkowa informacja

W tym ubezpieczeniu nie odpowiadamy za Kradzież zwykłą.

Za Kradzież z włamaniem lub Rabunek odpowiadamy, jeśli rozszerzysz zakres ubezpieczenia o to ryzyko.

9. **Lokal** – część Budynku (wraz ze związanymi z nią instalacjami, urządzeniami technicznymi i Stałymi elementami wykończenia), która jest wydzielona od Budynku trwałymi ścianami lub przegrodami budowlanymi. Częścią Lokalu jest miejsce parkingowe w garażu wielostanowiskowym w Budynku lub na zewnątrz Budynku pod warunkiem, że masz prawo korzystać z takiego miejsca parkingowego.
10. **Majątek** – dobra, które obejmujemy ochroną i na które składają się: Budynki, które ubezpieczasz razem z Budowlami, Lokale, Mienie, Przenośny sprzęt elektroniczny.
11. **Maszyny elektryczne** – urządzenia elektromechaniczne, które za pośrednictwem pola magnetycznego i przy udziale ruchu przetwarzają energię o innych parametrach – między innymi silniki elektryczne, prądnice, transformatory.
12. **Maszyny i urządzenia** – wszystkie ewidencjonowane rzeczy ruchome w tym wyposażenie, Sprzęt elektroniczny, Maszyny elektryczne lub Aparaty elektryczne, przy użyciu których jako Ubezpieczony wykonujesz działalność gospodarczą. Maszyny i urządzenia **nie są** częściami Budynków ani Budowli, **nie są** Środkami obrotowymi **ani** Nakładami inwestycyjnymi.
- Maszyny i urządzenia to **także** instalacje odnawialnych źródeł energii – instalacje fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła, które służą do wykonywania działalności gospodarczej.

Przykład

Maszynami i urządzeniami są także na przykład:

- komputery,
- piły i inne narzędzia,
- regały, półki i inne wyposażenie magazynów.

13. **Miejsce ubezpieczenia** – miejsce w Polsce:
- 1) w którym jako Ubezpieczony wykonujesz działalność gospodarczą,
 - 2) które nam wskazujesz – jego adres znajduje się w Polisie – oraz
 - 3) w którym znajdują się: Budynek, Lokal, Mienie oraz Przenośny sprzęt elektroniczny.
14. **Mienie** – następujące rzeczy ruchome: Maszyny i urządzenia, Mienie osobiste Pracownika, Mienie Osób trzecich, Nakłady inwestycyjne, Niskocenne składniki majątku, Środki obrotowe, Wartości pieniężne.
15. **Mienie osobiste Pracownika** – rzeczy ruchome, które należą do Pracownika i znajdują się w miejscu pracy – **nie dotyczy** to jednak gotówki Pracownika, jego prywatnych dokumentów, biżuterii ani pojazdów.
16. **Mienie Osób trzecich** – rzeczy ruchome, które **nie należą** do Ciebie jako Ubezpieczonego, ale które zostały przez Ciebie przyjęte, aby wykonać usługę lub je sprzedać. Usługą może być na przykład: naprawa, remont, obróbka, przetworzenie, czyszczenie, farbowanie.
17. **Monitoring** – system antywłamaniowy, który:
- 1) jest zainstalowany i działa w Miejscu ubezpieczenia oraz
 - 2) przy próbie włamania wyzwala sygnał dźwiękowy i wysyła sygnał do agencji ochrony.
18. **Nakłady inwestycyjne** – koszty, które zostały poniesione przez Ciebie jako Ubezpieczonego w związku z podnoszeniem standardu Budynku lub Lokalu lub dostosowaniem ich do rodzaju działalności, którą prowadzisz.

- 1) Nakłady inwestycyjne masz obowiązek udokumentować fakturami lub innymi dokumentami księgowymi.
 - 2) Do Nakładów inwestycyjnych zaliczamy koszty remontu, prac adaptacyjnych i zamontowanych Stałych elementów wykończenia.
 - 3) Do Nakładów inwestycyjnych zaliczamy również koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z naprawą uszkodzeń lub Stałych elementów wykończenia powstałych w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym objętym ochroną – jeśli korzystasz z Budynku lub Lokalu na podstawie umowy najmu i jeśli z umowy najmu wynika, że masz obowiązek pokryć koszty tych napraw.
19. **Niskocenne składniki majątku** – Twoje nieewidencjonowane rzeczy ruchome – których jednostkowa wartość wynosi mniej niż 10 000 zł i które, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, **nie są** środkami trwałymi **ani** wyposażeniem.

Przykład

Niskocenne składniki majątku to na przykład:

- drukarka stacjonarna,
- małe AGD,
- klucze, śrubokręty i inne narzędzia,
- kosze, przedłużacze.

20. **Osoba trzecia** – każdy podmiot, który nie jest Tobą jako Ubezpieczonym i Ubezpieczającym. Osobą trzecią może być osoba prawna, organ administracji państwowej lub terytorialnej, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej lub osoba fizyczna.
21. **Podwykonawca** – podmiot, który **nie jest** Twoim Pracownikiem i który na Twoje zlecenie wykonuje na Twoją rzecz i w Twoim imieniu określone czynności, prace lub usługi.
22. **Polisa** – dokument, który potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia. Dokument wystawiamy na podstawie informacji przekazanych nam przez Ciebie jako Ubezpieczającego.
23. **Pracownik** – osoba fizyczna, która współpracuje z Tobą na podstawie:
 - 1) umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę,
 - 2) umowy zlecenia, umowy o świadczenie usług, kontraktu menadżerskiego,
 - 3) umowy o staż lub umowy o praktyki,
 - 4) umowy zawartej z agencją pracy tymczasowej – w tym przypadku Pracownik jest pracownikiem tymczasowym, który wykonuje pracę tymczasową na rzecz i pod Twoim kierownictwem – lub
 - 5) porozumienia o wolontariat – w tym przypadku Pracownik jest wolontariuszem, a status Pracownika przysługuje mu tylko w czasie, w którym wykonuje pracę na Twoją rzecz jako Ubezpieczonego.
24. **Produkt** – ruchoma rzecz, która:
 - 1) została przez Ciebie lub w Twoim imieniu zaprojektowana, zbudowana, wytworzona, dystrybuowana, sprzedana, dostarczona albo była zmieniana, naprawiana, serwisowana, testowana, instalowana lub przetwarzana – oraz
 - 2) w chwili powstania Szkody **nie znajdowała** się w Twoim posiadaniu.Produktem może być także energia, ale nie mogą nim być zwierzęta hodowlane.
25. **Przedsiębiorca** – osoba fizyczna, która wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą. Taka działalność musi być zarejestrowana w Polsce – zgodnie z właściwymi przepisami prawa.
26. **Przenośny sprzęt elektroniczny** – urządzenie elektroniczne, które:
 - 1) działa na baterie, dzięki czemu można z niego korzystać **bez podłączenia do stałego źródła zasilania**,
 - 2) służy między innymi do przetwarzania danych, przeprowadzenia pomiarów lub kontroli.Przenośny sprzęt elektroniczny to **wyłącznie**:
 - a) telefon komórkowy, smartfon

- b) notebook,
 - c) laptop,
 - d) tablet,
 - e) sprzęt geodezyjny w tym dalmierz,
 - f) miernik prądu do pomiarów elektrycznych,
 - g) detektor wykorzystywany w budownictwie np. detektor kabli, zbrojenia, rur,
 - h) poziomice i niwelatory laserowe,
 - i) kamery inspekcyjne i termowizyjne,
 - j) sprzęt telekomunikacyjny,
 - k) sprzęt kosmetyczny,
 - l) elektroniczny sprzęt, którego używa się w celach medycznych,
 - m) urządzenie poligraficzne,
 - n) drukarka przenośna,
 - o) kasa fiskalna przenośna,
 - p) przenośny terminal płatniczy POS,
 - q) cyfrowy aparat fotograficzny,
 - r) kamera oraz
 - s) obiektyw.
27. **Rabunek** – kradzież ubezpieczonego Mienia przez sprawcę, który:
- 1) użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ciebie jako Ubezpieczonego, Twoich Pracowników lub osób, którym została przez Ciebie powierzona piecza nad Mieniem, lub
 - 2) doprowadził do nieprzytomności lub obojętności Ciebie, Twoich Pracowników lub osoby, którym została przez Ciebie powierzona piecza nad Mieniem.
28. **Sprzęt elektroniczny** – stacjonarne urządzenie, które:
- 1) zawiera elektroniczne podzespoły – układy scalone, tranzystory i inne elementy półprzewodnikowe **nieulegające** zużyciu mechanicznemu,
 - 2) służy do przetwarzania i wizualizacji danych, kontroli i sterowania procesami, wykonywania pomiarów i sygnalizacji stanów urządzenia.
- Sprzętem elektronicznym są między innymi:
- a) komputer stacjonarny,
 - b) biurowy sprzęt elektroniczny,
 - c) sprzęt telekomunikacyjny,
 - d) elektroniczny sprzęt, którego używa się w celach medycznych,
 - e) urządzenie poligraficzne,
 - f) kasa fiskalna stacjonarna,
 - g) stacjonarny sprzęt geodezyjny,
29. Stałe elementy wykończenia – zamontowane lub wbudowane na stałe elementy Budynku lub Lokalu, których nie można usunąć bez użycia siły ani narzędzi. Usunięcie takich elementów skutkuje uszkodzeniem danych elementów lub konstrukcji Budynku lub Lokalu. Do Stałych elementów wykończenia zaliczamy **wyłącznie**:
- 1) powłoki malarskie,
 - 2) pokrycia schodów, słupów, sufitów, podłóg i wewnętrznych ścian,
 - 3) sufity podwieszane – wraz z zamontowanymi w nich elementami,
 - 4) przegrody, ścianki działowe i elementy zabudowy wewnętrznej,
 - 5) okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne – wraz z ich stolarką, oszkleniami, zamknięciami i zabezpieczeniami, czyli wraz z kratami, okiennicami, roletami, żaluzjami, markizami,
 - 6) schody,
 - 7) wszystkie instalacje – wraz z osprzętem,
 - 8) wbudowane meble.
30. **Stały dozór osobisty** – czynności, które polegają na stałym patrolowaniu lub obserwacji za pomocą

kamer TV całego Miejsca ubezpieczenia i które wykonuje na Twoje zlecenie jako Ubezpieczonego:

- 1) ochroniarz – czyli pracownik lub zleceniobiorca koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia – lub
 - 2) Pracownik.
31. **Stan nietrzeźwości** – stan, w którym stężenie alkoholu we krwi wynosi powyżej 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub w którym obecność alkoholu w wydychanym powietrzu wynosi powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³ albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.
32. **Stan po użyciu alkoholu** – stan, w którym stężenie alkoholu we krwi wynosi od 0,2 do 0,5 promila lub w którym obecność alkoholu w wydychanym powietrzu wynosi od 0,1 do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.
33. **Suma gwarancyjna** – wskazana przez Ciebie jako Ubezpieczającego i wskazana w Polisie kwota, która jest górną granicą naszej odpowiedzialności dla wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia i objętych ochroną w ubezpieczeniu Odpowiedzialności cywilnej.
34. **Suma ubezpieczenia** – wskazana przez Ciebie jako Ubezpieczającego i wskazana w Polisie kwota, która jest górną granicą naszej odpowiedzialności dla wszystkich, zaistniałych w okresie ubezpieczenia i objętych ochroną Zdarzeń ubezpieczeniowych w ubezpieczeniu Majątku.
35. **Szkoda** – w ubezpieczeniu:
- 1) Majątku – Szkoda rzeczowa,
 - 2) Odpowiedzialności cywilnej – Szkoda rzeczowa, Szkoda osobowa.
36. **Szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia oraz straty Osoby trzeciej, która doznała tej Szkoły – w tym także utracone korzyści i Szkoda majątkowa, które pozostają z tą Szkołą w normalnym związku przyczynowym.
37. **Szkoda rzeczowa** – w ubezpieczeniu:
- 1) Majątku – utrata, uszkodzenie, zniszczenie – **nie dotyczy** to jednak utraconych korzyści,
 - 2) Odpowiedzialności cywilnej – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy, w tym utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy.
38. **Środki obrotowe** – rzeczy ruchome, które są rzeczowymi aktywami obrotowymi w rozumieniu przepisów prawa. Środkami obrotowymi **nie są** Budynki, Budowle, Lokale, Maszyny i urządzenia, Niskocenne składniki majątku, Wartości pieniężne **ani** Mienie Osób trzecich.
Do Środków obrotowych zaliczamy **wyłącznie**:
- 1) surowce i półprodukty, których używa się w działalności produkcyjnej,
 - 2) wytworzone lub przetworzone produkty gotowe, które są przeznaczone do sprzedaży lub są w toku produkcji,
 - 3) surowce, półprodukty i towary, które zamierzasz jako Ubezpieczony sprzedać w stanie nieprzetworzonym,
 - 4) opakowania,
 - 5) materiały, które zostały przez Ciebie kupione na własne potrzeby i które **nie są** Maszynami i urządzeniami **ani** wyposażeniem.
39. **Środek transportu** – pojazd, urządzenie lub maszyna, które służą do przewozu rzeczy lub osób w transporcie drogowym, kolejowym, lotniczym lub śródlądowym.

Dodatkowa informacja

W tych OWU i zgodnie z przepisami prawa uznajemy dron za statek powietrzny.

40. **Ubezpieczający (Ty)** – Przedsiębiorca, który zawiera z nami umowę ubezpieczenia i ma obowiązek zapłacić składkę ubezpieczeniową.
41. **Ubezpieczony (Ty)** – wskazany w Polisie Przedsiębiorca. **Dodatkowo** Ubezpieczonym w ubezpieczeniu Odpowiedzialności cywilnej jest także Pracownik.
42. **Udział własny** – franszyza redukcyjna: kwotowa lub procentowa wartość, o którą zawsze pomniejszamy odszkodowanie. Wysokość Udziału własnego znajdziesz na Polisie – tę kwotę obliczamy

zgodnie z OWU. Franszyzy redukcyjnej **nie stosujemy** w odszkodowaniach **ani** świadczeniach za Szkody osobowe i Szkody w Mieniu osobistym Pracownika.

43. **Wandalizm – niezwiązane** z Kradzieżą zwykłą **ani** z Kradzieżą z włamaniem, Rabunkiem celowe i umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego Mienia w następstwie działania, które wykonała Osoba trzecia niezależnie od Twojej woli.
44. **Wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość, która jest równa kosztom przywrócenia Majątku do stanu nowego bez ulepszeń.
45. **Wartość rzeczowyista** – wartość, która jest równa różnicy między Wartością odtworzeniową (nową) a Zużyciem technicznym Majątku.
46. **Wartości pieniężne** – przedmioty o określonej wartości ekonomicznej, których można używać w obrocie gospodarczym:
 - 1) gotówka – zarówno w złotych, jak i w obcej walucie,
 - 2) чеки – **nie dotyczy** czeków zakreślonych, skasowanych lub ze wzmianką „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub podobną,
 - 3) weksle – **nie dotyczy** weksli z indosem pełnomocniczym lub ze wzmianką „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub podobną,
 - 4) inne dokumenty, które zastępują gotówkę – obligacje, bony skarbowe, bony towarowe,
 - 5) karty telefoniczne,
 - 6) bilety i bony towarowe,
 - 7) druki ścisłego zarachowania opatrzone nominałem – na przykład bilety,
 - 8) złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców oraz wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i półszlachetne, , bursztyn, perły, biżuteria, wyroby jubilerskie.
47. **Wprowadzenie Produktu do obrotu** – działanie, które podejmujesz jako Ubezpieczony, kiedy po raz pierwszy udostępniasz Produkt na terenie Polski.
 - 1) Celem tego udostępnienia jest dalsza dystrybucja Produktu lub używanie Produktu przez użytkownika finalnego.
 - 2) Jako Ubezpieczony udostępniasz lub przekazujesz Produkt za opłatą lub za darmo.
48. **Wypadek Środka transportu** – zdarzenie, które powstaje, kiedy Środek transportu będzie uczestniczył w przynajmniej jednej z poniższych sytuacji:
 - 1) zderzy się z jakimkolwiek obiektem,
 - 2) przewróci się (w tym – ulegnie kapotażowi), wykolei, wypadnie z trasy,
 - 3) utonie.

Dodatkowa informacja

Kapotaż to specyficzne przewrócenie się pojazdu. W przypadku na przykład samochodu jest to dachowanie, w przypadku samolotu – przewrócenie się kołami do góry.

49. **Zdarzenie losowe** – Zdarzenie ubezpieczeniowe objęte ochroną w ubezpieczeniu od Zdarzeń losowych, opisane w punktach 1) -19):
 - 1) **Dym i sadza** – zawiesina cząsteczek w gazie, która jest następstwem:
 - a) spalania (w tym spalania bez ognia), powodującego nagłe i krótkotrwałe wydobywanie się dymu lub sadzy z urządzeń, znajdujących się w Miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi,
 - b) Ognia, Wybuchu i Przepięcia – niezależnie od miejsca ich powstania lub wystąpienia,
 - 2) **Grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
 - 3) **Huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa, którą wytworzył samolot lub inny statek powietrzny podczas przekraczania bariery dźwięku lub podczas poruszania się z prędkością większą niż prędkość dźwięku,
 - 4) **Lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, kamieni lub błota ze stoków górskich,
 - 5) **Ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się

- o własnej sile. Za Szkody spowodowane wskutek Ognia uznajemy również Szkody powstałe w wyniku podpalenia ubezpieczonego mienia przez Osobę trzecią,
- 6) **Opad** – woda, która zalewa ubezpieczone mienie i która pochodzi z deszczu lub topniejącego Śniegu i lodu lub Gradu,
 - 7) **Osuwanie się ziemi** – zsuwanie się ziemi po stoku, które nie jest spowodowane działalnością ludzką,
 - 8) **Powódź** – czasowe zalanie terenu w wyniku:
 - a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych,
 - b) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - 9) **Przepięcie** – gwałtowna zmiana napięcia w sieci elektrycznej lub komputerowej,
 - 10) **Silny wiatr** – wiatr, którego działanie wyrządza Szkody w Miejscu ubezpieczenia i którego działanie jest widoczne także w najbliższym sąsiedztwie Miejsca ubezpieczenia,
 - 11) **Śnieg i lód** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu, które powoduje:
 - a) uszkodzenie albo zniszczenie ubezpieczonego Majątku lub
 - b) przewrócenie się mienia sąsiadującego na ubezpieczony Majątek,
 - 12) **Trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej,
 - 13) **Uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony Majątek – wyładowanie, które pozostawia ślady,
 - 14) **Uderzenie Środkiem transportu** – uderzenie w ubezpieczony Majątek Środkiem transportu – lub jego części – lub przewożonym nim ładunkiem,
 - 15) **Upadek drzew lub innych przedmiotów** – przewrócenie się drzewa albo oderwanie się i upadek części drzewa lub innych przedmiotów na ubezpieczony Majątek. Za Upadek drzew i innych przedmiotów uznajemy również upadek na ubezpieczony Majątek: masztu, komina, słupa energetycznego lub oświetleniowego – albo ich części,
 - 16) **Upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu, drona lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego nim ładunku na ubezpieczony Majątek,
 - 17) **Wybuch** – eksplozja (czyli gwałtowna zmiana stanu równowagi układu oraz wyzwolenie się gazów, pyłów lub pary) lub implozja (czyli uszkodzenie zbiornika lub aparatu próżniowego przez zewnętrzne czynniki),
 - 18) **Zalanie** – działanie wody, pary lub innych cieczy na ubezpieczony Majątek w wyniku:
 - a) nieprawidłowego działania lub uszkodzenia instalacji, które znajdują się w Miejscu ubezpieczenia,
 - b) awarii maszyn i urządzeń w tym urządzeń przenośnych (np. gaśnica),
 - c) wystąpienia awarii, która polega na samoczynnym uruchomieniu się instalacji tryskaczowej lub gaśniczej znajdującej się w Miejscu ubezpieczenia,
 - d) pęknięcia akwarium,
 - e) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej,
 - f) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub zaworów po przerwie w dopływie wody,
 - g) wydostania się wody z urządzeń chłodniczych na skutek przerwy w dostawie prądu,
 - h) zalania wodą lub inną cieczą pochodzącą spoza nieruchomości w następstwie działań lub zaniechań Osoby trzeciej,
 - i) topnienia śniegu lub lodu zalegającego na dachu lub innych elementach Budynku lub Lokalu.
 - 19) **Zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, które nie jest spowodowane działalnością ludzką.
 50. **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, w wyniku którego powstała Szkoła objęta zakresem ubezpieczenia.
 51. **Zużycie techniczne Majątku** – procentowa wartość, której używamy do oceny stopnia utraty wartości i trwałości Majątku. Kiedy oceniamy Zużycie techniczne Majątku, bierzemy pod uwagę:
 - 1) wiek i czas użytkowania danego przedmiotu,
 - 2) jakość wykonania danego przedmiotu,

- 3) trwałość materiałów, z których wykonano dany przedmiot,
- 4) sposób i jakość konserwacji danego przedmiotu,
- 5) sposób użytkowania i eksploatacji danego przedmiotu,
- 6) wykonane remonty.

Jak zawrzeć umowę ubezpieczenia

52. Umowę ubezpieczenia zawieramy z Tobą jako Ubezpieczającym na podstawie Twojego wniosku. Wniosek możesz wypełnić i złożyć w wybrany przez Ciebie sposób:
 - 1) w serwisie internetowym PKO Banku Polskiego,
 - 2) w aplikacji mobilnej PKO Banku Polskiego,
 - 3) w serwisie telefonicznym Banku,
 - 4) w placówce Banku.
53. Zawieramy z Tobą umowę ubezpieczenia na podstawie danych, które od Ciebie otrzymamy. Poprosimy Cię między innymi o następujące dane:
 - 1) nazwa firmy, adres siedziby i korespondencji,
 - 2) REGON,
 - 3) rodzaj prowadzonej działalności,
 - 4) Miejsce ubezpieczenia,
 - 5) przedmiot ubezpieczenia,
 - 6) zakres ubezpieczenia,
 - 7) Suma ubezpieczenia lub Suma gwarancyjna,
 - 8) okres ubezpieczenia.

Kiedy obejmujemy Cię ubezpieczeniem

54. Zawieramy z Tobą jako Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia na 12 miesięcy – daty rozpoczęcia i zakończenia okresu ubezpieczenia znajdują się na Polisie.
55. Ochrona ubezpieczeniowa rozpocznie się w dniu, który znajduje się na Polisie jako początek okresu ubezpieczenia, najwcześniej w następnym dniu po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty – **nie dotyczy** to umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia od Powodzi.
56. W zakresie ubezpieczenia od Powodzi ochrona ubezpieczeniowa rozpocznie się:
 - 1) po upływie 30 dni od zawarcia umowy ubezpieczenia lub
 - 2) w dniu, który znajduje się na Polisie jako początek okresu ubezpieczenia – ochrona ubezpieczeniowa rozpocznie się w tym dniu, jeśli:
 - a) umowa ubezpieczenia, którą z nami zawierasz, jest kontynuacją Twojej poprzedniej umowy ubezpieczenia z nami, oraz
 - b) okres ubezpieczenia z tytułu nowej umowy ubezpieczenia zaczyna się w dniu, który nastąpi po ostatnim dniu okresu ubezpieczenia poprzedniej umowy.

Dodatkowa informacja

Powódź wskazujemy jako element definicji Zdarzenia losowego.

57. Jeśli płacisz składkę ubezpieczeniową w ratach i kolejnej z rat **nie zapłacisz** w terminie, wezwiemy Ciebie jako Ubezpieczającego do jej zapłaty. W wezwaniu poinformujemy Cię, że jeśli **nie zapłacisz** zaległości w ciągu 7 dni od otrzymania wezwania, nasza odpowiedzialność **ustanie**.
58. Jeśli płacisz składkę – jednorazowo, a nie w ratach – przelewem lub przekazem pocztowym, dzień zapłaty składki to dzień, w którym pieniądze wpłyną na nasz rachunek.
59. Umowa ubezpieczenia zostanie rozwiązana, a ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie w dniu, w którym wystąpi jako pierwsza co najmniej jedna z następujących sytuacji:

- 1) upływie ostatni dzień okresu ubezpieczenia,
- 2) upływie termin zapłaty zaległości w zapłacie składki – czyli 7 dni od otrzymania przez Ciebie jako Ubezpieczającego wezwania do zapłaty,
- 3) otrzymamy od Ciebie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia lub odstąpieniu od niej,
- 4) jako Ubezpieczony zostaniesz wykreślony z CEIDG lub zawieszysz tam wykonywanie ubezpieczonej działalności gospodarczej,
- 5) w odniesieniu do danego ubezpieczenia nastąpi co najmniej jedna z następujących sytuacji:
 - a) w dniu, w którym Suma ubezpieczenia lub Suma gwarancyjna zostanie wyczerpana,
 - b) w dniu, w którym limit dla danego rodzaju lub przedmiotu ubezpieczenia zostanie wyczerpany,
 - c) w chwili, w której limit lub podlimit odpowiedzialności w wyniku wypłaty odszkodowania lub innych świadczeń zostanie wyczerpany,
 - d) w chwili, w której prawo własności przedmiotu ubezpieczenia przejdzie na nabywcę lub przedsiębiorstwo, a my **nie wyrazimy** zgody na takie przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia.

Dodatkowa informacja

Przedmiotem ubezpieczenia (czyli to, co ubezpieczamy) w tych OWU są:

- Budynek wraz z Budowlą lub Lokal
- Mienie,
- Przenośny sprzęt elektroniczny,
- Odpowiedzialność cywilna.

60. Jeśli ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie, wciąż będziemy odpowiadać za Szkody powstałe w wyniku Zdarzenia ubezpieczeniowego, które wystąpiło w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Oznacza to, że możesz zgłosić Szkodę także po tym, gdy ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie – jeśli ta Szkada wynika ze Zdarzenia ubezpieczeniowego, które wystąpiło w okresie ochrony.

Kiedy umowa ubezpieczenia się zakończy

61. Jako Ubezpieczający masz prawo:
- 1) odstąpić od umowy ubezpieczenia w ciągu 7 dni od dnia jej zawarcia,
 - 2) wypowiedzieć nam umowę ubezpieczenia w każdym czasie – ze skutkiem natychmiastowym od dnia otrzymania przez nas wypowiedzenia. Oznacza to, że w takim przypadku umowa ubezpieczenia wygaśnie w dniu, w którym otrzymamy Twoje wypowiedzenie.
62. Możemy wypowiedzieć Ci umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym od dnia otrzymania przez Ciebie wypowiedzenia, jeśli jako Ubezpieczony:
- 1) rażąco zaniedbujesz swoje obowiązki zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia,

Przykład

Obowiązek zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia oznacza na przykład, że:

- utrzymujesz miejsce wykonywania działalności gospodarczej w porządku,
- konserwujesz i wymieniasz kłódki, zamki i inne zabezpieczenia Miejsca ubezpieczenia,
- podczas mycia podłóg zapewniasz, by informacja o tym była widoczna dla Twoich Pracowników.

- 2) **nie zgodzisz** się, aby została przeprowadzona kontrola przedmiotu ubezpieczenia – Budynku, Lokalu, Mienia lub Przenośnego sprzętu elektronicznego – o którą wnioskowaliśmy, lub
- 3) świadomie wprowadzisz nas w błąd w związku ze zgłoszoną Szkodą lub zataisz istotne informacje, i ma to istotny wpływ na ustalenie przez nas okoliczności powstania Szkodę lub jej wysokość.

63. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenie jej ze skutkiem natychmiastowym **nie zwalnia** Cię jako Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym udzielaliśmy Ci ochrony ubezpieczeniowej.

Do jakiej wysokości odpowiadamy za Szkody

64. Odpowiadamy za wszystkie Szkody, które powstały w wyniku Zdarzeń ubezpieczeniowych do wysokości Sumy ubezpieczenia i Sumy gwarancyjnej, a jeśli w Polisie lub OWU określiliśmy limity i podlimity naszej odpowiedzialności – do wysokości tych limitów i podlimitów.

Jak ustalamy składkę ubezpieczeniową i jak ją płacić

65. Składkę obliczamy za cały okres ubezpieczenia. Jeśli umowa ubezpieczenia wygaśnie lub zostanie rozwiązana, zanim upłynie czas, na który została zawarta – zwrócimy Ci składkę za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
66. Składkę płacisz jednorazowo albo w ratach. Na Polisie wskazujemy:
- 1) sposób płatności składki,
 - 2) wysokość składki lub jej rat oraz
 - 3) terminy płatności.
67. Wysokość składki obliczamy na podstawie obowiązującej taryfy stawek i oceny ryzyka.
68. Jeśli zawieramy z Tobą jako Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia na odmiennych warunkach niż OWU – ocenimy ryzyko i ustalimy wysokość składki indywidualnie.
69. Kiedy obliczamy składkę, bierzemy pod uwagę:
- 1) jaki zakres ubezpieczenia wskazujesz,
 - 2) ile mają wynosić Suma ubezpieczenia lub Suma gwarancyjna oraz limity i podlimity odpowiedzialności,
 - 3) jak długi będzie okres ubezpieczenia,
 - 4) w jaki sposób płacisz składkę – jednorazowo czy w ratach,
 - 5) jaki jest rodzaj Twojej działalności gospodarczej,
 - 6) Miejsce ubezpieczenia,
 - 7) czy spełniasz nasze wymagania przeciwkradzieżowe i przeciwpożarowe,
 - 8) w ubezpieczeniu Majątku – jakiego rodzaju są przedmioty ubezpieczenia oraz
 - 9) inne okoliczności mające wpływ na prawdopodobieństwo zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego lub zwiększenie jego rozmiaru.

Kiedy nie opowiadamy za Zdarzenie ubezpieczeniowe (wyłączenia wspólne)

70. Nie odpowiadamy za Szkody z obowiązkowych ubezpieczeń, które masz obowiązek posiadać na podstawie przepisów prawa.

Przykład

Obowiązkowe ubezpieczenia to na przykład:

- ubezpieczenia związane z wykonywaną działalnością: OC zawodowe lekarzy, agentów ubezpieczeniowych, adwokatów, radców prawnych,
- ubezpieczenie OC pojazdów mechanicznych,
- ubezpieczenia rolników.

71. Nie odpowiadamy za Szkody, które powstały w wyniku:

- 1) rażącego niedbalstwa Twojego lub Twojego Pracownika – chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności

Przykład

Czym jest rażące niedbalstwo?

Rażącym niedbalstwem jest na przykład:

- pozostawienie pracującej lub niezabezpieczonej maszyny i opuszczenie stanowiska pracy,
- niewytarcie zalanego holu,
- pozostawienie bez nadzoru Przenośnego sprzętu elektronicznego.

Co to znaczy, że wypłata odszkodowania odpowiada względem słuszności?

Jest to sytuacja, w której odmowa wypłaty odszkodowania z powodu rażącego niedbalstwa byłaby sprzeczna z obowiązującym w społeczeństwie systemem wartości i mogłaby być oceniona obiektywnie jako nieetyczna lub niesprawiedliwa.

Przykład

Względem słuszności zachodzą, gdy na przykład Twój Pracownik dowiedział się o nieszczęśliwym wypadku bliskiej osoby i ponieważ spieszył się do niej do szpitala, zostawił włączone łóżko solarne. W wyniku tego (podczas nieobecności Pracownika) doszło do pożaru w solarium. Ze względu na okoliczności zajścia tej szkody moglibyśmy wypłacić odszkodowanie ze względów słuszności mimo rażącego niedbalstwa Pracownika.

- 2) umyślnego działania lub zaniechania Twojego lub Twojego Pracownika,
- 3) ujawnionego działania, które ma na celu uzyskanie nienależnego świadczenia bądź odszkodowania, w tym w wyniku celowego doprowadzenia do zdarzenia lub zatajenia informacji mających wpływ na naszą odpowiedzialność,
- 4) wojny, terroryzmu, strajku, rozruchów, zamieszek, sabotażu, akcji protestacyjnych,
- 5) konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, zajęcia, zarekwirowania lub zniszczenia mienia na mocy aktu prawnego – niezależnie od jego formy – wydanego przez władze państwowe, publiczne, służby celne,
- 6) zapadania się ziemi – jeśli są to Szkody powstałe w związku z ruchem (pracą) zakładu górniczego, robotami ziemnymi lub obniżeniem się zwierciadła wód gruntowych,
- 7) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub mienia odpadami przemysłowymi, a także emitowanymi do otoczenia zanieczyszczeniami,
- 8) działalności, która polega na wytwarzaniu, obróbce, składowaniu, transporcie, dystrybucji, handlem azbestem lub produktami zawierającymi azbest,
- 9) działania energii jądrowej, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych, pola magnetycznego albo elektromagnetycznego, a także skażenia lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi (materiałami lub substancjami). Postanowienie, które dotyczy promieniowania laserowego, **nie dotyczy** użytkowania lasera w działalności gabinetu kosmetycznego – zgodnie z klauzulą OC7, czyli „Klauzulą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej będącej następstwem działania promieniowania laserowego, działania ultradźwięków oraz poparzenia przez substancje chemiczne (OC kosmetyczek)”,
- 10) używania lub składowania przez Ciebie lub Twoich Pracowników materiałów pirotechnicznych lub wybuchowych,
- 11) wykonywania przez Ciebie działalności, która wiąże ze zbieraniem, przetwarzaniem,

- unieszkodliwianiem odzyskiem lub rekultywacją odpadów,
- 12) niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania oprogramowania lub nośników danych używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie komputerowym, urządzeniu elektronicznym lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik danych, które są używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci – w tym działania osób trzecich. Jeśli jednak w wyniku tych działań lub ich braku wystąpi inne Zdarzenie ubezpieczeniowe, odpowiadamy wyłącznie za skutki tego zdarzenia,
 - 13) wyrządzone przez Ciebie jako Ubezpieczonego lub Twoich Pracowników w Stanie po użyciu alkoholu lub w Stanie nietrzeźwości, pod wpływem środków odurzających (w tym leków), substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – niezależnie od drogi ich podania – chyba że **nie miało** to wpływu na Zdarzenie ubezpieczeniowe lub Ty jako Ubezpieczony lub Twój Pracownik przyjmowaliście te środki w ramach zaleconej przez lekarza terapii medycznej, lub są to leki sprzedawane bez recepty zgodnie z zaleceniami producenta i dopuszczone do obrotu w Polsce,
 - 14) powolnego działania jakichkolwiek czynników – między innymi atmosferycznych, termicznych lub biologicznych (pleśni, porostów, grzybów, insektów, gazów, pyłu, par, wody, wilgoci, dymu, sadzy, hałasu, wibracji, temperatury, a także wirusów i bakterii w ubezpieczeniu Mienia i Przenośnego sprzętu elektronicznego od Zdarzeń losowych). Jeśli w następstwie działań tych czynników wystąpiło inne Zdarzenie losowe, odpowiadamy wyłącznie za skutki tego zdarzenia.

Dodatkowa informacja

Obniżenie się „zwierciadła wód gruntowych” nie jest tym samym, co obniżanie się „poziomu wód gruntowych”.

W jaki sposób jako Ubezpieczony, masz obowiązek dbać o Budynek, Lokal, Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny

72. Jako Ubezpieczony masz obowiązek:
- 1) stosować się do obowiązujących przepisów prawa – dotyczy to szczególnie:
 - a) przepisów, które dotyczą działalności budowlanej,
 - b) prawa pracy,
 - c) ochrony przeciwpożarowej,
 - d) ochrony środowiska,
 - e) międzynarodowych norm dotyczących budowy i eksploatacji Maszyn i urządzeń technicznych – norm, które ustanawia Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna (IEC) i które mają zapobiegać powstaniu Szkody,
 - 2) utrzymywać Budynek, Lokal, Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny w należyтым stanie technicznym, prawidłowo go serwisować, konserwować i jak najszybciej usuwać uszkodzenia, usterki i awarie,
 - 3) dbać o to, aby zabezpieczenia przeciwpożarowe i przeciwkradzieżowe były sprawne – tak, aby było możliwe ich uruchomienie i działanie,
 - 4) przestrzegać zaleceń i wymagań producentów lub dostawców Maszyn i urządzeń, których używasz – dotyczy to szczególnie ich montażu, eksploatacji, konserwacji, utrzymania i obsługi,
 - 5) przestrzegać naszych wymagań, które dotyczą zabezpieczenia Budynku, Lokalu, Mienia i Przenośnego sprzętu elektronicznego – określamy te wymagania w Dziale II OWU. To postanowienie obowiązuje, jeśli w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia została złożona przez

- Ciebie jako Ubezpieczającego deklaracja spełnienia tych wymagań,
- 6) w okresie zimowym ogrzewać Budynek oraz – jeśli to konieczne – zakręcić zawory i spuścić wodę z instalacji,
 - 7) jeśli nieruchomość, w której znajdują się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, jest nieużywana dłużej niż 30 dni bez przerw – odciąć bieżącą wodę, zapewnić opiekę i bieżący nadzór nad tą nieruchomością oraz odłączyć od mediów znajdujące się tam wszystkie urządzenia i maszyny, oraz
 - 8) udostępnić nam Budynek, Lokal, Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny, abyśmy mogli ocenić ryzyko związane z ich ubezpieczeniem i wydać ewentualne rekomendacje lub zalecenia, które dotyczą kontroli tego ryzyka.
73. Jeśli jako Ubezpieczony **nie będziesz wypełniać** swoich obowiązków z punktu 72 i powstanie Szkada, **nie wypłacimy** odszkodowania. **Nie wypłacimy** odszkodowania także, jeśli niewypełnienie tych obowiązków przyczyni się do powstania lub zwiększenia Szkody.

Jak zabezpieczyć Budynek, Lokal, Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny

Jakie są nasze wymagania dotyczące konstrukcji Budynków i Lokali, w których znajduje się Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny

74. Ściany zewnętrzne, sufity, podłogi i dachy Budynków i Lokali:
- 1) muszą być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie i w taki sposób, aby nie można ich było wyważyć prostymi i ogólnodostępnymi narzędziami,
 - 2) **nie mogą** być wykonane w całości ani części ze szkła, tworzyw sztucznych, powłok namiotowych lub pneumatycznych,
 - 3) **nie mogą** mieć otworów, które umożliwiłyby wejście do Budynku lub Lokalu bez włamania.
75. Jeśli Lokal, w którym znajduje się Mienie i Przenośny sprzęt elektroniczny, jest połączony drzwiami, oknem lub innym otworem z innym lokalem, którego **nie obejmujemy** ochroną ubezpieczeniową – należy zabezpieczyć te otwory:
- 1) zgodnie z zasadami, które ustaliliśmy dla zabezpieczeń drzwi wewnętrznych i zewnętrznych – określamy je w pkt 76-79 lub
 - 2) zgodnie z zasadami, które ustaliliśmy dla zabezpieczeń okien i innych otworów zewnętrznych – określamy je 80-85 lub
 - 3) przez zamurowanie otworów – mur musi mieć grubość co najmniej jednej cegły.

Jak zabezpieczyć drzwi wewnętrzne i zewnętrzne do Budynku lub Lokalu

76. Drzwi zewnętrzne do Budynku lub Lokalu, w których znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, muszą być w należytym stanie technicznym i być tak skonstruowane, osadzone i wyposażone w takie zamknięcia, aby:
- 1) ich wyłamanie, wyważenie lub wyjęcie było niemożliwe bez użycia siły lub narzędzi oraz
 - 2) ich otwarcie wbrew Twojej woli było niemożliwe bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.
77. Drzwi zewnętrzne do Budynku lub Lokalu, w których znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, muszą być zamykane na co najmniej jedno z poniższych zabezpieczeń:
- 1) zamek wielozastawkowy – czyli zamek, do którego klucz ma w łopatkę więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu,
 - 2) zamek atestowany,
 - 3) zamek wielopunktowego ryglowania,
 - 4) co najmniej dwie kłódki wielozastawkowe zawieszone na oddzielnych skoblach,

- 5) zamek otwierany elektronicznie.
- 78. Jeśli drzwi zewnętrzne do Budynku lub Lokalu, w których znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, są dwuskrzydłowe – jedno skrzydło musi być unieruchomione zasuwą u góry i dołu. Zasuwka musi znajdować się:
 - 1) wewnątrz drzwi lub
 - 2) na zewnątrz drzwi, ale wewnątrz Budynku lub Lokalu.
- 79. Drzwi wewnętrzne w budynku wielolokalowym lub galerii handlowej powinny być:
 - 1) zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy,
 - 2) zamek atestowany,
 - 3) zamek wielopunktowego ryglowania lub
 - 4) zabezpieczone na całej powierzchni kratami lub antywłamaniowymi roletami.

Jak zabezpieczyć okna i drzwi balkonowe

- 80. Okna i drzwi balkonowe w Budynku lub Lokalu, w których znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, muszą być:
 - 1) w należyłym stanie technicznym,
 - 2) odpowiednio skonstruowane, osadzone oraz
 - 3) wyposażone w takie zamknięcie, aby **nie można** było ich wypchnąć bez wyłamania.
- 81. Niektóre okna i drzwi balkonowe w Budynku lub Lokalu, w których znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, muszą być zabezpieczone na całej powierzchni. Dotyczy to okien i innych zewnętrznych otworów, które znajdują się:
 - 1) w piwnicy, suterenie i na parterze lub
 - 2) na wyższych piętrach, ale można się do nich dostać z położonych pod nimi lub obok nich elementów konstrukcyjnych i dachów.
- 82. Te okna i drzwi balkonowe, powinny być zabezpieczone na całej powierzchni tak, aby **nie można** było dostać się do Budynku lub Lokalu bez użycia narzędzi. To znaczy, że powinny być zabezpieczone na przynajmniej jeden z poniższych sposobów:
 - 1) kratami,
 - 2) roletami antywłamaniowymi,
 - 3) żaluzjami antywłamaniowymi,
 - 4) szybami o zwiększonej odporności na włamanie – klasy co najmniej P3 według klasyfikacji Instytutu Mechaniki Precyzyjnej,
 - 5) okiennicami antywłamaniowymi.
- 83. Za należyte zabezpieczenie przez Ciebie Mienie lub Przenośny Sprzęt elektroniczny uznajemy także działające w Miejscu ubezpieczenia wymienione poniżej zabezpieczenia:
 - 1) Stały dozór osobisty,
 - 2) Alarm lub
 - 3) Monitoring.
- 84. Jeśli okna lub drzwi balkonowe w nieruchomości, w której znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, są zabezpieczone kratami, roletami antywłamaniowymi lub żaluzjami antywłamaniowymi – muszą być one prawidłowo osadzone i zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.
- 85. Jeśli okna lub inne zewnętrzne otwory w nieruchomości, w której znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, są zabezpieczone okiennicami antywłamaniowymi – muszą być one prawidłowo osadzone i zamknięte tak, aby **nie można** było ich otworzyć bez użycia siły i narzędzi.

Jak zabezpieczyć klucze

86. Klucze do nieruchomości, w której znajduje się Mienie lub Przenośny sprzęt elektroniczny, należy przechowywać w taki sposób, aby:
- 1) były chronione przed kradzieżą oraz
 - 2) osoby nieuprawnione nie miały do nich dostępu.
87. Jeśli Ty lub Twój Pracownik zgubicie klucze, masz obowiązek jak najszybciej na swój koszt wymienić zamki. Nowe zamki muszą spełniać nasze wymagania, które określamy w pkt 77.

Jak zabezpieczyć Wartości pieniężne

88. Wartości pieniężne należy zabezpieczyć zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.

Dodatkowo:

- 1) pomieszczenia i urządzenia, w których znajdują się Wartości pieniężne, muszą być:
 - a) w należytym stanie technicznym oraz
 - b) odpowiednio zamknięte – w tym na wszystkie zamki,
 - 2) urządzenia i systemy alarmowe – które chronią pomieszczenie lub urządzenie i znajdujące się w nich Wartości pieniężne – muszą być włączone i w należytym stanie technicznym,
 - 3) urządzenia do przechowywania Wartości pieniężnych, które ważą mniej niż 300 kg, muszą być trwale przymocowane do ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku. To postanowienie **nie dotyczy** kaset stalowych **ani** kas fiskalnych.
89. Jeśli Wartości pieniężne są przewożone, osoba, odpowiedzialna za przewóz ma obowiązek wybrać możliwie jak najkrótszą trasę i w czasie jazdy unikać miejsc odosobnionych i potencjalnie niebezpiecznych. Taki transport **nie może** odbywać się środkami komunikacji zbiorowej.

Co zrobić, gdy wystąpi Szkoda

90. Jeśli wystąpi Szkoda, jako Ubezpieczony masz obowiązek użyć dostępnych Ci środków, aby ratować przedmiot ubezpieczenia oraz zapobiec Szkodzie lub zmniejszyć jej rozmiar.
91. Jesteśmy zobowiązani do zwrotu – w granicach Sumy ubezpieczenia lub Sumy gwarancyjnej – kosztów, które wynikły z użycia tych środków, jeśli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
92. Jeśli umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ty albo Twój pełnomocnik działający w Twoim imieniu, **nie zastosujesz** tych środków, **nie odpowiadamy** za szkody powstałe z tego powodu.
93. Jeśli wystąpi Zdarzenie ubezpieczeniowe – jako Ubezpieczony masz również obowiązek:
- 1) powiadomić nas, że powstała Szkoda w Majątku – niezwłocznie, jednak nie później niż do 3 dni od jej wystąpienia lub uzyskania wiadomości o jej wystąpieniu,
 - 2) jeśli w tym terminie nie zawiadomisz nas o wypadku ubezpieczeniowym umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa, mamy prawo odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie – o ile brak tej informacji przyczyni się do zwiększenia Szkoły lub uniemożliwi nam ustalenie okoliczności i skutków tego wypadku,
 - 3) powiadomić Policję (i uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia), że wystąpiło Zdarzenie ubezpieczeniowe – niezwłocznie, jednak nie później niż do 3 dni, od jego wystąpienia lub uzyskania wiadomości o jego wystąpieniu – jeśli Szkoda powstała w wyniku przestępstwa lub innego czynu niedozwolonego (w tym w wyniku Wandalizmu). Przestępstwo to czyn

- zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie popełnienia tego czynu pod groźbą kary jako zbrodnia lub występki, bezprawny, zawiniony i społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy. Jeśli w tym terminie nie powiadomisz Policji o Zdarzeniu ubezpieczeniowym, mamy prawo odmówić wypłaty odszkodowania – o ile brak tego powiadomienia przyczynił się do uniemożliwienia ustalenia sprawcy lub naszej odpowiedzialności,
- 4) powiadomić administrację Budynku o zalaniu Budynku lub Lokalu – niezwłocznie, jednak nie później niż do 3 dni od wystąpienia tego Zdarzenia ubezpieczeniowego lub uzyskania o wiadomości jego wystąpieniu,
 - 5) dostarczyć nam dokumenty, które są konieczne, abyśmy mogli rozpatrzyć wniosek o wypłatę odszkodowania, w tym:
 - a) wykaz utraconego, uszkodzonego lub zniszczonego elementu Majątku – wykaz, który zawiera liczbę i wartość składników Majątku, rok nabycia wraz z udokumentowaniem faktu posiadania tego Majątku – jeśli uległo ono uszkodzeniu lub utracie,
 - b) dokumenty, które wymieniamy w piśmie do Ciebie jako Ubezpieczonego i które są konieczne, abyśmy mogli ustalić naszą odpowiedzialność i rozmiar Szkody,
 - 6) udostępnić naszemu przedstawicielowi Miejsce ubezpieczenia i przedmiot ubezpieczenia w celu przeprowadzenia likwidacji Szkody,
 - 7) współpracować z nami przy wyjaśnieniu okoliczności powstania Szkody, ustalaniu jej rozmiarów i wysokości odszkodowania,
 - 8) udzielić nam pełnomocnictw, które są potrzebne do przeprowadzenia likwidacji Szkody,
 - 9) pozostawić bez zmian miejsce powstania Szkody do czasu, aż przybędzie nasz przedstawiciel, chyba że:
 - a) wyrazimy zgodę na dokonywanie zmian lub
 - b) nasz przedstawiciel nie przybędzie na miejsce Szkody w ciągu 7 dni od powiadomienia nas o jej wystąpieniu lub
 - c) ta zmiana jest konieczna, aby zabezpieczyć Majątek lub ograniczyć rozmiar Szkody.
94. Jeśli **nie otrzymamy** dokumentów, które umożliwią nam identyfikację lub potwierdzenie wartości Majątku (z wyłączeniem przedmiotów wartościowych), gdy będziemy ustalać wysokość odszkodowania, weźmiemy pod uwagę średnią cenę rynkową Majątku o najbardziej zbliżonych parametrach, marce, typie, rodzaju – cenę, która obowiązuje w danej miejscowości w dniu powstania Szkody.
95. Aby ustalić wysokość Szkody, mamy prawo:
- 1) weryfikować otrzymane od Ciebie dokumenty, rachunki, faktury, kosztorysy oraz
 - 2) zasięgać opinii specjalistów.
96. W ubezpieczeniu Odpowiedzialności cywilnej Ty jako Ubezpieczony lub Twój Pracownik macie obowiązek:
- 1) zaniechać działań zmierzających do zaspokojenia lub uznania roszczeń poszkodowanego lub zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania naszej zgody – jeśli roszczenie o naprawienie szkody zostało zgłoszone bezpośrednio do Ciebie lub Twojego Pracownika – jako do Ubezpieczonych,
 - 2) poinformować nas o tym, że przeciwko sprawcy wypadku zostało wszczęte postępowanie karne albo że poszkodowany wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową – niezwłocznie, jednak nie później niż do 5 dni roboczych od uzyskania wiadomości o tym fakcie,
 - 3) doręczyć nam orzeczenie sądu – w terminie, który umożliwi nam zajęcie stanowiska odnośnie do wniesienia środka odwoławczego – a także stosować się do naszych wskazówek, które dotyczą prowadzenia postępowania sądowego.
97. Jeśli przeciwko Tobie lub Twojemu Pracownikowi zostało wszczęte postępowanie karne albo jeśli osoba poszkodowana wystąpi z roszczeniem w ramach postępowania cywilnego, Ty lub Twój Pracownik macie obowiązek zawiadomić nas o tym – niezwłocznie, jednak nie później niż do 7 dni roboczych od uzyskania o tym fakcie informacji.
98. Zaspokojenie lub uznanie przez Ciebie lub Twojego Pracownika roszczenia osoby poszkodowanej bez naszej pisemnej zgody **nie ma** wpływu na uznanie naszej odpowiedzialności.

Jak zgłosić Szkodę i jak wypłacamy odszkodowanie

99. Gdy otrzymamy zawiadomienie o wystąpieniu Szkodę:
- 1) do 7 dni od otrzymania tego zawiadomienia powiadomimy Cię o tym oraz podejmiemy działania, które dotyczą ustalenia:
 - a) stanu faktycznego Zdarzenia ubezpieczeniowego,
 - b) zasadności zgłoszonych roszczeń i
 - c) wysokości odszkodowania,
 - 2) jeśli jest to konieczne, powiadomimy osobę, która wystąpiła z roszczeniem – na piśmie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę – jakich dokumentów potrzebujemy, aby ustalić naszą odpowiedzialność lub wysokość świadczenia lub odszkodowania.
100. Możemy zażądać od osoby, która zgłasza Szkodę, dokumentów, w tym: rachunków, kalkulacji, kosztorysów informacji:
- 1) których nie możemy uzyskać samodzielnie, gdy działamy na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo
 - 2) które umożliwią nam samodzielne działanie na podstawach opisanych powyżej,
 - 3) a które są konieczne, abyśmy mogli ustalić okoliczności Zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadność roszczenia i wysokości odszkodowania lub świadczenia.
- Jeśli może to przyspieszyć likwidację Szkodę, mamy prawo zwrócić się do osoby, która zgłosiła Szkodę, aby złożyła dokumenty, które posiada.
101. Wypłacimy odszkodowanie, jeśli uznamy roszczenie osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia. Stanie się to w wyniku naszych ustaleń, które dotyczą okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia, zawartej ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
102. Mamy prawo wyznaczyć na własny koszt niezależnego eksperta, aby:
- 1) określił przyczyny, rozmiar Szkodę i wysokości odszkodowania oraz
 - 2) udzielił Ci instrukcji i wskazówek, które dotyczą postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku i zminimalizowania rozmiarów Szkodę.
103. Jesteśmy zobowiązani wypłacić odszkodowanie do 30 dni od otrzymania zawiadomienia, że wystąpiło Zdarzenie ubezpieczeniowe.
- Jeśli w tym terminie wyjaśnienie okoliczności, które są konieczne do ustalenia naszej odpowiedzialności albo wysokości odszkodowania lub świadczenia, będzie niemożliwe, to:
- 1) wypłacimy odszkodowanie lub świadczenie do 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności będzie możliwe wyjaśnienie tych okoliczności,
 - 2) bezsporną część odszkodowania wypłacimy do 30 dni od otrzymania zawiadomienia o Zdarzeniu ubezpieczeniowym oraz
 - 3) zawiadomimy o tym na piśmie osobę, która zgłosiła Szkodę oraz Ciebie – jeśli Szkodę zgłaszał ktoś inny.
104. Odszkodowanie, które wypłacimy, nie może być wyższe od faktycznie poniesionej Szkodę majątkowej.
105. Odszkodowanie i świadczenie w przypadku Szkodę osobowej wypłacamy w złotych. Nie dotyczy to jednak ubezpieczenia Odpowiedzialności cywilnej, jeśli odszkodowanie lub świadczenie wypłacamy poza terytorium Polski. W takim przypadku możemy przyznać i wypłacić odszkodowanie lub świadczenie w obcej walucie. Gdy przyznajemy odszkodowanie lub świadczenie, przeliczamy kwoty w obcych walutach na złote po kursie Narodowego Banku Polskiego w tabeli A kursów średnich walut obcych z dnia wypłaty odszkodowania. Tę samą zasadę stosujemy, jeśli przy odtwarzaniu Majątku poniesiesz wydatki w obcych walutach.
106. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, zawiadomimy o tym na piśmie osobę, która zgłosiła Szkodę oraz Ciebie – jeśli Szkodę zgłaszał ktoś inny.

107. Kiedy ustalamy rozmiar Szkod w ubezpieczeniu Budynku, Lokalu, Mienia i w ubezpieczeniu Przenośnego sprzętu elektronicznego od wszystkich niewyłączonych ryzyk, nie uwzględniamy:
- 1) kosztów jakichkolwiek zmian lub ulepszeń, które zostały przez Ciebie wprowadzone w przedmiocie ubezpieczenia po wystąpieniu Szkod,
 - 2) kosztów, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed wystąpienia Szkod,
 - 3) kosztów odkażeń pozostałości po Szkodzie, usunięcia zanieczyszczeń środowiska i rekultywacji gruntów,
 - 4) marży – jeśli Szkodzie uległy Środki obrotowe lub przedmioty o wartości naukowej, kolekcjonerskiej lub zabytkowej.
108. Wyplacimy odszkodowanie pomniejszone o Udział własny. Wysokość Udziału własnego znajduje się na Polisie.
109. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową niektóre koszty – wymieniamy je w Dziale III pkt 30 – pod warunkiem, że są uzasadnione i odpowiednio udokumentowane.
110. Kiedy ustalimy wysokość Szkod, potrącimy od niej wartość:
- 1) Budynku, Lokalu lub Mienia, który pozostał po Szkodzie lub
 - 2) ich części, które ze względu na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadają się do dalszego użytku.
111. Jeśli wyplacimy odszkodowanie z ubezpieczenia od Kradzieży z Włamaniem i Rabunku, a Ty odzyskasz utracone Mienie – masz obowiązek nas poinformować o tym jak najszybciej oraz:
- 1) zwrócić nam wypłacone odszkodowanie lub
 - 2) jeśli się na to zgodzimy – przenieść własność odzyskanego Majątku na nas.

III UBEZPIECZENIE BUDYNKU, LOKALU I MIENIA

Dodatkowa informacja

W tej części OWU opisujemy ubezpieczenie Budynku, Lokalu i Mienia.

Przenośny sprzęt elektroniczny możesz ubezpieczyć tylko razem z Budynkiem, Lokalem lub Mieniem.

Razem z Budynkiem lub Lokalem ubezpieczasz Stałe elementy wykończenia, takie jak na przykład powłoki malarskie, wbudowane meble lub przegrody i ścianki działowe.

Jeśli jednak nie ubezpieczasz Budynku ani Lokalu, wtedy Stałe elementy wykończenia ubezpieczysz jako Nakłady inwestycyjne, które są elementami ubezpieczenia Mienia.

Co obejmuje ubezpieczenie (przedmiot ubezpieczenia)

1. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową Budynek, Lokal lub Mienie pod warunkiem, że:
 - 1) Budynek, Lokal lub Mienie jest Twoją własnością lub znajduje się w Twoim posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego,
 - 2) jako Ubezpieczony wykorzystujesz Budynek, Lokal lub Mienie w związku ze swoją działalnością gospodarczą – czyli tą, która znajduje się na Polisie,
 - 3) Budynek, Lokal lub Mienie jest ewidencjonowany zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) Budynki, w tym Budowle,
 - 2) Lokale,
 - 3) Mienie – w tym:
 - a) Maszyny i urządzenia,
 - b) Mienie osobiste Pracownika,

- c) Mienie Osób trzecich,
- d) Nakłady inwestycyjne,
- e) Niskocenne składniki majątku,
- f) Środki obrotowe,
- g) Wartości pieniężne.

Prosimy, zapoznaj się z definicjami Majątku i jego części.

Jaki jest zakres ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia

3. W ramach wskazanej na Polisie Sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu Budynku, Lokalu lub Mienia odpowiemy za Szkody, które spełniają wszystkie poniższe warunki:
 - 1) polegają na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego Budynku, Lokalu lub Mienia,
 - 2) powstaną w Budynku, Lokalu lub Mienia w Miejscu ubezpieczenia i w okresie ubezpieczenia,
 - 3) powstaną w wyniku:
 - a) Zdarzeń losowych – jeśli wybierzesz zakres ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych,
 - b) wszystkich niewyłączonych ryzyk – jeśli wybierzesz zakres ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk,

Przenośny sprzęt elektroniczny jest zawsze ubezpieczany od wszystkich niewyłączonych ryzyk.

- c) Kradzieży z włamaniem i Rabunku – jeśli wybierzesz dodatkowo zakres ubezpieczenia Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku.

Szczegółowe informacje o tym, za które Szkody odpowiadamy w ramach danego zakresu ubezpieczenia, znajdziesz w pkt: 5, 51-60 i Dział IV pkt 6-9.

4. Ubezpieczenie Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku jest ubezpieczeniem dodatkowym. To znaczy, że możesz je wybrać tylko jako dodatek do ubezpieczenia Mienia od Zdarzeń losowych lub wszystkich niewyłączonych ryzyk.
5. W ubezpieczeniu Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych lub wszystkich niewyłączonych ryzyk odpowiemy dodatkowo za Szkody, które powstaną:
 - 1) w wyniku katastrofy budowlanej – czyli w rozumieniu Prawa budowlanego w wyniku niezamierzonego, gwałtownego zniszczenia Budynku, Lokalu, Mienia lub ich części.
 - a) W tym przypadku limit naszej odpowiedzialności to 500 000 zł i maksymalnie tyle, ile wynosi najwyższa Suma ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia.
 - b) Ten limit naszej odpowiedzialności dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia,

Przykład

Ubezpieczasz Budynek na 700 000 zł, a Mienie, które się w nim znajduje – na 200 000 zł. W tym przypadku limit odpowiedzialności z ryzyka katastrofy budowlanej wynosi 500 000 zł. Jeśli ubezpieczasz tylko Mienie na 300 000 zł, wtedy limit na katastrofę budowlaną wynosi również 300 000 zł.

- 2) w Maszynach elektrycznych i instalacjach elektrycznych – pod warunkiem, że Szkoła powstanie w Miejscu ubezpieczenia i w wyniku awarii, która zakłóci, ograniczy lub uniemożliwi pracę Maszyny elektrycznej w wyniku:
 - a) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania, niezręczności, niedbalstwa,
 - b) błędów projektowych lub konstrukcyjnych, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów,
 - c) dostania się ciał obcych,
 - d) braku lub niedoboru wody w kotłach,
 - e) rozerwania przez działanie siły odśrodkowej,
 - f) zwarcia, Przepięcia, przetężenia prądu, braku jednej z faz, niewłaściwych parametrów prądu,
- 3) w Maszynach elektrycznych i Aparatach elektrycznych – pod warunkiem, że:
 - a) w wyniku Szkoły ich prawidłowe działanie będzie niemożliwe,
 - b) Szkoła powstanie w Miejscu ubezpieczenia oraz
 - c) przyczyną Szkoły będzie:
 - to, że nie zadziałają zabezpieczenia zwarceniowe, przeciążeniowe lub zamkowe, mimo że zostały dobrane prawidłowo,
 - to, że izolacja zostanie uszkodzona,
 - to, że zmieni się lub zaniknie napięcie co najmniej jednej z faz,
 - zwarcie,
 - przetężenie,
 - to, że prąd będzie miał niewłaściwe parametry.
6. Odpowiadamy za Szkoły w Maszynach elektrycznych i Aparatach elektrycznych, jeśli zostaną spełnione wszystkie poniższe warunki, które dotyczą tych maszyn i aparatów:
 - 1) będą zainstalowane na stanowisku pracy,
 - 2) będą eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem i po tym, jak przeszły pozytywnie testy rozruchowe – takie testy należy przeprowadzić zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi producenta,
 - 3) miały maksymalnie 10 lat w momencie powstania Szkoły – licząc od daty ich produkcji,
 - 4) Szkoła powstanie w Miejscu ubezpieczenia oraz:
 - a) podczas pracy lub
 - b) w stanie spoczynku lub
 - c) w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w czasie testów, które wiążą się z konserwacją lub remontem okresowym.
7. Kiedy trwają konserwacja, remont okresowy lub testy Maszyny elektrycznej lub Aparatu elektrycznego, nasza ochrona ubezpieczeniowa nadal trwa – nawet wtedy, kiedy Maszynę elektryczną lub Aparat elektryczny trzeba rozmontować i przemieszczać na terenie zakładu i ponownie zamontować. Taki ponowny montaż powinien odbyć się jak najszybciej.
8. Dla Szkód rzeczowych, które opisujemy w pkt. 5 ppkt 2-3, limit naszej odpowiedzialności wynosi 50 000 zł. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia. Odpowiadamy za te Szkoły pod warunkiem, że Szkodzie ulegnie Mienie, które obejmujemy ochroną ubezpieczeniową.
9. Nie odpowiadamy za Szkoły, które wymieniamy w ust 5 pkt 2 i 3 w Maszynach elektrycznych, Aparatach elektrycznych, instalacjach elektrycznych, jeśli Szkoła powstanie:
 - 1) w sprzęcie medycznym, weterynaryjnym lub innym niż Sprzęt elektroniczny używany w kosmetyce,
 - 2) w Sprzęcie elektronicznym – wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części tych urządzeń ani maszyn, które są ich integralną częścią,

Przykład

Taką maszyną jest na przykład tokarka sterowana elektronicznie

- 3) w narzędziach, częściach i materiałach, które szybko się zużywają lub które należy regularnie wymieniać w ramach konserwacji zgodnie z zaleceniami producenta lub dostawcy lub dokumentacją techniczno-ruchową. Dotyczy to szczególnie przedmiotów, które wymieniamy poniżej:
 - a) wiertła, noże, ostrza, brzeszczoty pił, elektrody,
 - b) młoty do kruszenia, młoty, stemple,
 - c) formy odlewnicze i wtryskowe, matryce, walce deseniowe,
 - d) obmurza kotłów, wykładziny lub powłoki ogniotrwałe, ruszty palenisk, dysze palników,
 - e) elementy z gumy, tkaniny lub filcu,
 - f) filtry, sita,
 - g) pasy, łańcuchy, pasy łańcuchów napędowych, liny, druty,
 - h) oleje, smary, paliwa, katalizatory, chłodziwa,
 - i) nośniki obrazu i dźwięku, głowice lub taśmy do drukarek, wymienne nośniki danych,
 - j) baterie, żarówki, lampy – w tym elektronowe, rentgenowskie, laserowe,
 - k) odgromniki, mierniki, liczniki, wkładki topikowe, bezpieczniki, styczniki, czujniki,
- 4) w dźwigach osobowych lub towarowych, kotłach centralnego ogrzewania, prototypach,
- 5) w instalacjach podziemnych, liniach przemysłowych i rozdzielczych,
- 6) w Maszynach elektrycznych, których moc znamionowa to maksymalnie 1 kW,
- 7) w Maszynach elektrycznych lub Aparatach elektrycznych, które nie mają aktualnych udokumentowanych badań eksploatacyjnych – takie dokumenty muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami o eksploatacji Maszyn elektrycznych. To postanowienie obowiązuje, jeśli brak tych badań przyczyni się do powstania lub zwiększenia Szkod,
- 8) w wyniku wad wewnętrznych Maszyn elektrycznych i ich usterek, o których wiedza była Ci znana jako Ubezpieczającemu przed zawarciem z nami umowy ubezpieczenia lub o których mogłeś (mogłaś) się dowiedzieć przy zachowaniu należytej staranności,
- 9) w wyniku naturalnego zużycia - eksploatacji, starzenia się, korozji, erozji, kawitacji, stopniowego pogarszania się jakości, odkształcania lub innej deformacji,
- 10) w wyniku napraw lub testów – nie dotyczy testów w ramach okresowych badań eksploatacyjnych,
- 11) w okresie gwarancji lub rękojmi – wtedy za Szkodę powinien odpowiedzieć producent lub dystrybutor.

Gdzie działa nasza ochrona ubezpieczeniowa

10. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową Budynek, Lokal lub Mienie, które znajduje się w Miejscu ubezpieczenia. Miejsce ubezpieczenia z kolei musi znajdować się w Polsce – jego adres znajduje się na Polisie.
11. W niektórych przypadkach nasza ochrona ubezpieczeniowa działa również poza Miejscem ubezpieczenia. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) Mienie osobiste Pracownika – zarówno w Miejscu ubezpieczenia, jak i w każdym miejscu w Polsce, w którym Pracownik wykonuje obowiązki służbowe na Twoje polecenie jako Ubezpieczonego,
 - 2) Wartości pieniężne w czasie transportu – zarówno w Miejscu ubezpieczenia, jak i na trasie tego transportu w Polsce,
 - 3) Maszyny i urządzenia oraz Środki obrotowe w transporcie – zarówno w Miejscu ubezpieczenia, jak i na trasie tego transportu w Polsce; pod warunkiem, że do zakresu ubezpieczenia dodasz klauzulę M06, czyli „Klauzulę ubezpieczenia Mienia poza Miejscem ubezpieczenia i podczas transportu”.

Jak ustalamy Sumy ubezpieczenia, limity odpowiedzialności i Udział własny

12. Suma ubezpieczenia to górna granica naszej odpowiedzialności za jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe, do których dojdzie w okresie ubezpieczenia. Wysokość Sumy ubezpieczenia znajduje się na Polisie.
13. Wysokość Sumy ubezpieczenia wskazujesz nam jako Ubezpieczający zgodnie z zasadami, które opisujemy w punktach 14-16.
14. Suma ubezpieczenia Budynku albo Lokalu powinna być równa całkowitej wartości kategorii Majątku, który mamy objąć ochroną ubezpieczeniową.
15. Dodatkowo Suma ubezpieczenia Lokalu powinna być równa jego wartości rynkowej – czyli cenie zakupu lub sprzedaży, które byłyby możliwe w konkretnym czasie i miejscu.
16. Dodatkowo Suma ubezpieczenia Budynku powinna być równa:
 - 1) Wartości rzeczywistej – jeśli budynek ma więcej niż 45 lat – lub
 - 2) Wartości odtworzeniowej (nowej) – jeśli Budynek ma mniej niż 45 lat lub w ciągu ostatnich 10 lat przeszedł generalny remont. Generalny remont to co najmniej:
 - a) wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i gazowej – jeśli takie występują w Budynku – oraz
 - b) wymiana lub naprawa pokrycia dachu (na przykład dachówek).
17. Suma ubezpieczenia **Mienia** powinna być na poziomie wartości przewidywanej maksymalnej Szkody, która może powstać w wyniku jednego lub wszystkich Zdarzeń losowych – ta wartość **nie zależy** od faktycznej całkowitej wartości ubezpieczonego Mienia.

Przykład

Twoje Mienie jest warte 500 000 zł, szacujesz jednak, że maksymalna Szkada może spowodować straty w tym Mieniu na 200 000 zł. W takim przypadku:

- 1) wskazana przez Ciebie Suma ubezpieczenia może wynieść 200 000 zł i tyle maksymalnie Ci wypłacimy zgodnie z OWU.

18. Limity naszej odpowiedzialności, które dotyczą Sumy ubezpieczenia Mienia za jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia, są następujące – jeśli Szkodzie ulegną:
 - 1) Twoje Niskocenne składniki majątku – limit naszej odpowiedzialności wynosi 20 000 zł,
 - 2) Twoje Środki obrotowe – jeśli rozliczasz się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku od przychodów – limit naszej odpowiedzialności wynosi 5 000 zł,
 - 3) Twoje Wartości pieniężne, które nie są Środkami obrotowymi – limit wynosi:
 - a) 5 000 zł – jeśli Szkada powstanie w Miejscu ubezpieczenia lub
 - b) 2 000 zł – jeśli Szkada powstanie w czasie transportu Wartości pieniężnych,
 - 4) Mienie osobiste Pracownika – limit naszej odpowiedzialności wynosi 1 000 zł na Pracownika.
19. Dodatkowe limity naszej odpowiedzialności w ramach Sumy ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia, które dotyczą jednego konkretnego Zdarzenia ubezpieczeniowego lub wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, są następujące – jeśli Szkada wystąpi w wyniku:
 - 1) Uderzenia pioruna – limit naszej odpowiedzialności wynosi 100 000 zł,
 - 2) Przepięcia – limit naszej odpowiedzialności wynosi 20 000 zł,
 - 3) Wybuchu, Upadku statku powietrznego lub Uderzenia Środkiem transportu – limit naszej odpowiedzialności wynosi 100 000 zł,
 - 4) Wiatru, Zalania lub Powodzi, a Szkodzie ulegną Środki obrotowe lub Mienie Osób trzecich, które w momencie Zdarzenia ubezpieczeniowego znajdowały się na zewnątrz – limit naszej odpowiedzialności wynosi 20 000 zł,
 - 5) Gradu, a Szkodzie ulegną Środki obrotowe lub Mienie Osób trzecich, które w momencie Zdarzenia ubezpieczeniowego znajdowały się na zewnątrz – limit naszej odpowiedzialności wynosi 5 000 zł.
20. Suma ubezpieczenia i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym

odszkodowaniu. Kwotę odszkodowania pomniejszamy o Udział własny, który wynosi:

- 1) 10% wysokości Szkody, ale nie mniej niż 500 zł – jeśli Szkoda powstanie w wyniku katastrofy budowlanej,
- 2) 10% wysokości Szkody, ale nie mniej niż 500 zł – jeśli dojdzie do jednej ze Szkód, które opisujemy w pkt 5 ppkt 2-3,
- 3) 15% wysokości Szkody, ale nie mniej niż 500 zł – jeśli Szkodzie ulegnie ubezpieczony Sprzęt elektroniczny w wyniku Kradzieży z włamaniem lub upuszczenia.
- 4) 300 zł w pozostałych przypadkach. Udziału tego nie zastosujemy, jeśli Szkodzie ulegnie Mienie Osobiste Pracownika.

Sumę ubezpieczenia pomniejszamy o odszkodowanie, które wypłaciliśmy. Oznacza to, że **nie pomniejszamy** Sumy ubezpieczenia o kwotę Udziału własnego.

Przykład

W ubezpieczonym Budynku doszło do pęknięcia ściany, a następnie do zawalenia się Budynku – a tym samym do katastrofy budowlanej. Budynek był ubezpieczony na 700 000 zł. Zgodnie z OWU limit, który dotyczy jednej i wszystkich katastrof budowlanych, wynosi 500 000 zł. i to jest podstawa do wyliczenia odszkodowania.

Wypłacimy jednak odszkodowanie pomniejszone o Udział własny, który wynosi 10% odszkodowania (i nie mniej niż 500 zł). Oznacza to, że wypłacimy w tym przypadku 450 000 zł odszkodowania.

Jak to wyliczyliśmy:

500 000 zł - podstawa do obliczenia odszkodowania

50 000 zł - Udział własny

500 000 zł - 50 000 zł = 450 000 zł wypłacone odszkodowanie dla Ciebie

700 000 zł - 450 000 zł = 250 000 zł pozostała Suma ubezpieczenia Budynku

50 000 zł - pozostały limit na katastrofę budowlaną

21. Jeśli do zakresu ubezpieczenia dodajesz klauzule – w ubezpieczeniu obowiązują odrębne Udziały własne. Określamy je w treści danej klauzuli.

Jak dodać klauzule do ubezpieczenia Budynku, Lokalu i Mienia

22. Na Twój wniosek jako Ubezpieczającego możemy rozszerzyć umowę ubezpieczenia o klauzule dodatkowe – wymieniamy je w Załączniku numer 1 do OWU.
23. Jeśli do umowy ubezpieczenia dodajesz klauzulę, masz obowiązek płacić dodatkową składkę.
24. Klauzule możesz dodać do:
 - 1) ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych,
 - 2) ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk,
 - 3) ubezpieczenia Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku.
25. Limity naszej odpowiedzialności ustalamy osobno dla każdej klauzuli.
 - 1) Wysokość limitu wybierasz jako Ubezpieczający i znajduje się on na Polisie.
 - 2) Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia.
 - 3) Limit nie może być wyższy niż najwyższa Suma ubezpieczenia Budynku, Lokalu albo Mienia.

Przykład

Jeśli do ubezpieczenia samego Mienia dobierasz klauzulę ubezpieczenia Wandalizmu i Graffiti, a Suma ubezpieczenia Mienia wynosi:

- 1) 50 000 zł – możesz ubezpieczyć Mienie od Wandalizmu na Sumę ubezpieczenia na przykład na:
 - a) 10 000 zł,
 - b) 20 000 zł,
 - c) 30 000 zł albo
- 2) 20 000 zł – możesz ubezpieczyć Mienie od Wandalizmu na Sumę ubezpieczenia na przykład na:
 - a) 10 000 zł,
 - b) 20 000 zł.

26. Jeśli wypłacimy odszkodowanie w ramach danej klauzuli, kwota odszkodowania pomniejszy Sumę ubezpieczenia tego rodzaju Majątku, którego dotyczy klauzula.
27. Jeśli dana klauzula dotyczy więcej niż jednego rodzaju ubezpieczenia Majątku, limit naszej odpowiedzialności w danej klauzuli jest jeden i dotyczy wszystkich rodzajów ubezpieczeń.
28. Jeśli dodajesz do umowy ubezpieczenia klauzulę, zmieniają się tylko te warunki umowy ubezpieczenia i OWU, które zmienia klauzula dodatkowa. Pozostałe warunki umowy ubezpieczenia i OWU obowiązują bez zmian.

Przykład

Jeśli:

- 1) do ubezpieczenia Lokalu na 800 000 zł i Mienia na 500 000 zł dobierasz klauzulę Budynków i Lokali w trakcie przebudowy, remontu lub modernizacji i innych robót z limitem, który wynosi 100 000 zł, oraz
- 2) podczas remontu Lokalu dojdzie do Szkody – na przykład podczas montowania sufitu podwieszanego ten spadł i uszkodził podłogę oraz biurko i komputer, odszkodowanie wyliczamy w następujący sposób:
 - za podłogę: 15 000 zł i za biurko oraz komputer: 9 000 zł (razem: 24 000 zł),
 - Udział własny (10% wartości Szkody nie mniej niż 500 zł): $24\,000\text{ zł} \times 10\% = 2\,400\text{ zł}$
 - wysokość wypłaconego odszkodowania: 21 600 zł

Jak to wyliczyliśmy: $24\,000\text{ zł} - 2\,400\text{ zł} = 21\,600\text{ zł}$

Po tej wypłacie Suma ubezpieczenia i limit zmniejszą się do następujących kwot:

- 1) Suma ubezpieczenia dla Lokalu: $800\,000\text{ zł} - 13\,500\text{ zł} = 786\,500\text{ zł}$
- 2) Suma ubezpieczenia dla Mienia (biurko i komputer): $500\,000\text{ zł} - 8\,100\text{ zł} = 491\,900\text{ zł}$
- 3) limit dla klauzuli Budynków i Lokali w trakcie przebudowy, remontu lub modernizacji i innych robót: $100\,000\text{ zł} - 24\,000\text{ zł} = 76\,000\text{ zł}$

Jakie koszty dodatkowe zwracamy

29. Zwracamy Ci jako Ubezpieczonemu niektóre dodatkowe koszty, jeśli są one uzasadnione i udokumentowane (jeśli przekażesz nam rachunki lub faktury). Zwracamy koszty dodatkowe do wysokości Sumy ubezpieczenia.
30. Zwrócimy Ci lub opłacimy koszty:
- 1) zastosowania przez Ciebie dostępnych środków, aby zmniejszyć Szkodę i zabezpieczyć Budynek, Lokal lub Mienie – zwrócimy koszty, które wynikną z zastosowania tych środków, jeśli były celowe (nawet gdyby okazały się bezskuteczne),
 - 2) usunięcia pozostałości po Szkodzie – limit naszej odpowiedzialności to 10% ustalonego odszkodowania z tytułu danej Szko dy. W ramach tej usługi zwrócimy koszty:
 - a) rozbiórki i demontażu części, które nie nadają się użytku,
 - b) składowania i utylizacji zniszczonych części Mienia
 - c) demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części Mienia,
 - d) osuszania i ozonowania – jeśli czynności takie będą niezbędne do przeprowadzenia naprawy Budynku, Lokalu lub Mienia dotkniętego Szko dą.
 - 3) akcji ratowniczej – w tym między innymi koszty:
 - a) ponownego napełnienia wodą zbiorników przeciwpożarowych,
 - b) wody z sieci wodociągowej, która zostanie zużyta na Twój koszt do gaszenia pożaru i ponownego napełnienia urządzeń gaśniczych,
 - 4) poszukiwania przyczyn Szko dy, którą jest Zalenie Stałych elementów wykończenia – limit naszej odpowiedzialności wynosi 10 000 zł na jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia. W ramach tej usługi zwrócimy koszty:
 - a) naprawy Stałych elementów wykończenia – które zostaną uszkodzone lub zniszczone w czasie poszukiwań przyczyn Szko dy – i przywrócenia ich do stanu sprzed Zdarzenia ubezpieczeniowego,
 - b) wymiany elementu instalacji, którego uszkodzenie jest przyczyną Szko dy.Za poszukiwanie przyczyny Szko dy uznajemy koszty poniesione przez Ciebie w związku z awarią instalacji, aby odnaleźć i wymienić element instalacji, którego uszkodzenie było bezpośrednią przyczyną Zalenia Stałych elementów wykończenia,
 - 5) wynagrodzenia rzeczoznawców, których powołasz za naszą zgodą, aby ustalić przyczynę i okoliczności Zdarzenia ubezpieczeniowego lub rozmiar Szko dy – limit naszej odpowiedzialności wynosi 10 000 zł na jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia,
 - 6) frachtu ekspresowego na terenie Polski i wynagrodzeń Pracowników za pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy – jeśli koszty te będą niezbędne i powstaną w związku z naprawami, nabywaniem lub odtwarzaniem Sprzętu elektronicznego, które wynikają ze Szko dy – limit naszej odpowiedzialności wynosi 10 000 zł,
 - 7) naprawy lub wymiany niektórych części Budynku, Lokalu lub Mienia, które zostaną zniszczone w wyniku popełnienia lub usiłowania popełnienia Kradzieży z włamaniem – limitem naszej odpowiedzialności jest limit dla Kradzieży z włamaniem, który może wynosić maksymalnie 15 000 zł. Części Majątku, których to dotyczy, to:
 - a) części konstrukcyjne Budynku lub Lokalu – szczególnie dach, stropy, ściany, podłogi, okna i drzwi,
 - b) zabezpieczenia przeciwkradzieżowe Budynków, Lokali oraz schowki i urządzenia do przechowywania Wartości pieniężnych.
31. **Nie zwrócimy Ci ani nie opłacimy kosztów:**
- 1) usunięcia zanieczyszczeń z gleby lub wody ani
 - 2) przywrócenia gleby lub wody do stanu sprzed zajścia Zdarzenia losowego

Czego nie obejmuje ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia (wyłączenia szczególne)

32. W niektórych przypadkach nie możemy wypłacić odszkodowania za Szkodę – wymieniamy te przypadki poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71.
33. **Nie obejmujemy** ochroną ubezpieczeniową niektórych części Budynku, Lokali lub Mienia. Są to:
- 1) uprawy roślinne, drzewa, krzewy, zwierzęta, – nie dotyczy to jednak zwierząt, które są żywym inwentarzem jako Mienie w lecznicy weterynaryjnej lub stanowią Środki obrotowe w sklepach
W takim przypadku odpowiadamy wyłącznie za Zdarzenia losowe,
 - 2) pojazdy, które podlegają rejestracji – **nie dotyczy** to jednak pojazdów, które są fabrycznie nowymi Środkami obrotowymi,
 - 3) tabor kolejowy, statki powietrzne (w tym drony) i statki wodne,
 - 4) instalacje fotowoltaiczne, których moc jest większa niż 30 kWp,
 - 5) złoża geologiczne – zarówno w pokładach naturalnych, jak i po wydobyciu i złożeniu na składowiskach, hałdach, zwałowiskach,
 - 6) sztuczne ognie, petardy, broń, amunicja, rakiety świetlne lub fajerwerki,
 - 7) mosty, estakady, wiadukty, doki, nabrzeża, kanały, rowy, wykopy, tunele, rurociągi, elementy pasa drogowego, drogi publiczne – w tym jezdnie, chodniki, pobocza, parkingi, zatoki i ścieżki rowerowe,
 - 8) kurniki, fermy drobiowe, fermy zwierząt futerkowych, hodowle zwierząt – w tym przedmioty i inne mienie, które się w nich znajduje,
 - 9) silosy i magazyny zbożowe – w tym przedmioty i inne mienie, które się w nich znajduje,
 - 10) targowiska i stragany – w tym przedmioty i inne mienie, które się na nich znajduje,
 - 11) akta, rękopisy, dokumenty, plany, projekty, wzory, rysunki, prototypy, modele poglądowe, pieczętki,
 - 12) przedmioty o charakterze zabytkowym, artystycznym lub unikatowym, przedmioty o wartości kolekcjonerskiej, eksponaty i dzieła sztuki,
 - 13) karty płatnicze – w tym karty debetowe, kredytowe, rabatowe, lojalnościowe, miejskie i podarunkowe,
 - 14) środki odurzające, substancje psychotropowe oraz środki zastępcze i nowe substancje, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - 15) Maszyny i urządzenia oraz ich wyposażenie, które w chwili powstania Szkodы były przeznaczone na złom lub do likwidacji – jeśli potwierdza to dokumentacja,
 - 16) Środki obrotowe i Mienie Osób trzecich – jeśli przed powstaniem Szkodы zostały wycofane z obrotu lub minął ich termin ważności,
 - 17) przedmioty lub inne mienie, dla którego **nie możesz** nam okazać paragonów, faktur lub dowodów zakupu lub posiadania, lub imiennych dowodów nabycia własności,
 - 18) przedmioty lub inne mienie, które przed powstaniem Szkodы zostały przeznaczone do likwidacji,
 - 19) przedmioty lub inne mienie, które **nie jest** zapisane w ewidencji księgowej,
 - 20) przedmioty lub inne mienie, w odniesieniu do którego toczy się postępowanie upadłościowe, oraz mienie zajęte przez uprawnione organy władzy państwowej lub samorządowej,
 - 21) przedmioty lub inne mienie, które składujesz niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy – w tym mienie, które w chwili powstania Szkodы znajdowało się na zewnątrz wbrew swojemu przeznaczeniu,
 - 22) zewnętrzne nośniki danych, dane elektroniczne, programy komputerowe i oprogramowania, które nie są Środkami obrotowymi,
 - 23) myjnie bezdotykowe i samoobsługowe,
 - 24) niektóre Budynki, i znajdujące się w nich mienie. Dotyczy to Budynków, które:
 - a) są w całości lub w części zbudowane z tworzyw sztucznych, pokryte brezentem namiotów lub są tunelem foliowym,
 - b) mają konstrukcję szkieletową z płyty warstwowej,
 - c) są wykonane w całości z elementów palnych np. z bali drewnianych, mają konstrukcję lekkiego szkieletu drewnianego lub pokrycie dachu jest wykonane z materiałów palnych np. strzecha ze słomy lub trzciny, gont drewniany lub papa,

- d) są nietrwale związane z gruntem,
 - e) są przeznaczone do rozbiórki,
 - f) powstały bez wymaganego zezwolenia,
 - g) mają charakter tymczasowy i służą do tymczasowego użytkowania – to znaczy przewidziany czas użytkowania Budynku jest krótszy od ich trwałości technicznej, a Ty zamierzasz Budynek przenieść w inne miejsce lub rozebrać,
 - h) są wykorzystywane do produkcji świec i zniczy,
 - i) **nie są** eksploatowane przez ponad 60 dni – dotyczy to też:
 - pustostanów, czyli budynków, które nie spełniają warunków technicznych określonych w ustawie Prawo budowlane,
 - Budynków, które są wyłączone w całości z użytkowania ze względu na ich zły stan techniczny,
- 25) następujące rodzaje Budynków i Lokali wraz ze znajdującym się w nich mieniem:
- a) szklarnie i oranżerie,
 - b) sortownie i składowiska odpadów,
 - c) kościoły i inne obiekty sakralne,
 - d) dyskoteki, kluby nocne i przedsiębiorstwa branży rozrywkowej,
 - e) magazyny materiałów wybuchowych i pirotechnicznych:
 - dotyczy to Budynków, w których przechowywane są sztuczne ognie, petardy, broń, amunicja, rakiety świetlne lub fajerwerki,
 - **nie dotyczy** to jednak sklepów, w których sprzedaje się fajerwerki sezonowo jako uzupełnienie podstawowego asortymentu,
 - f) elektrownie i siłownie wiatrowe – jeśli pozyskiwana z nich energia służy **nie tylko** Twoim potrzebom.
- 26) Budynki i Lokale wraz ze znajdującym się w nich mieniem, które są wpisane do rejestru zabytków lub podlegają ochronie konserwatora zabytków.
34. **Nie odpowiemy** także za Szkody, które powstaną w wyniku:
- 1) Wybuchu, który:
 - a) Ty lub Twój Pracownik wywołasz w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub rozbiórkowych lub
 - b) powstanie w silniku spalinowym – pod warunkiem, że Wybuch wiąże się z naturalną funkcją silnika lub zostanie spowodowany normalnym ciśnieniem gazów,
 - 2) wykorzystania w procesie produkcyjnym lub przetwórczym odpadów przemysłowych lub chemicznych,
 - 3) systematycznego zawilgacania, które jest spowodowane:
 - a) przez nieszczelność dachu, okien, urządzeń kanalizacyjnych lub innych urządzeń rozprowadzających wodę, inne ciecze lub parę lub
 - b) przez działanie wód gruntowych, przemarzanie ścian, zagrzybienie, erozję rzeczno lub morską,
 - 4) stopniowego pogarszania się stanu Budynku, Lokalu lub Mienia, , które wiąże się z normalnym zużyciem i ciągłą eksploatacją – to znaczy, że nie odpowiemy za następujące Szkody:
 - a) gnicie, zagrzybienie i przemarzanie – bez względu na przyczynę,
 - b) utratę wagi, skurczenie i wyparowanie,
 - c) zmiany w kolorze, fakturze, wykończeniu lub zapachu,
 - 5) powolnego i systematycznego niszczenia Budynku, Lokalu lub Mienia, , które jest spowodowane:
 - a) przez nieszczelność urządzeń wodno-kanalizacyjnych, grzewczych lub technologicznych lub
 - b) przez podsiąkanie fundamentów lub murów w wyniku działania wód gruntowych i opadowych – nie dotyczy to podsiąkania, które jest skutkiem Powodzi, lub
 - c) przez działanie wilgotnego lub suchego powietrza lub gwałtownych zmian temperatur,
 - 6) starzenia się ubezpieczonego Budynku, Lokalu lub Mienia, , które jest skutkiem normalnego użytkowania, eksploatacji, korozji, kawitacji lub procesów oksydacyjnych – dotyczy to też Szkód, które mają charakter wyłącznie estetyczny, na przykład zadrapań,

- 7) zalania przez wody morskie, które jest skutkiem tsunami, przerwania tam lub umocnień nadbrzeży,
- 8) zmian i wahań poziomu wód gruntowych, które nie są skutkiem Powodzi,
- 9) Opadu, Powodzi lub Zalania – jeśli Szkodzie ulegną Środki obrotowe lub Mienie Osób trzecich, które w chwili powstania Szkoły znajdowały się poniżej poziomu gruntu oraz na wysokości mniejszej niż 10 cm od podłogi (na przykład na paletach, półkach lub stelażach) – nie dotyczy to jednak Szkód, które powstaną w wyniku zalania z góry,
- 10) niewyjaśnionego zniknięcia – dotyczy to też Szkód, które zostaną ujawnione dopiero podczas inwentaryzacji,
- 11) błędów w obsłudze,
- 12) zwarcia, przetężenia, zmiany lub braku napięcia co najmniej jednej z faz, niewłaściwego parametru prądu,
- 13) awarii, upadku, upuszczenia, lub zakłóceń,
- 14) wad projektowych, materiałowych lub konstrukcyjnych, złego wykonania lub błędów w produkcji, w tym wad ukrytych. **Nie dotyczy** to wad ukrytych, które są przyczyną Zdarzenia losowego – w takim przypadku odpowiemy tylko za skutki Zdarzenia ubezpieczeniowego,

Dodatkowa informacja

W przypadku wad ukrytych, które są przyczyną Zdarzenia losowego, odpowiadamy tylko za skutki Zdarzenia ubezpieczeniowego. Oznacza to, że – na przykład:

- 1) masz zakład krawiecki, do którego została przez Ciebie kupiona nowa maszyna do overlocka,
- 2) po zakończeniu pracy, w nocy, nastąpił pożar i spalił się Budynek wraz z znajdującym się w nim Mieniem – w tym maszynę,
- 3) biegły ustalił, że do pożaru doszło w wyniku zwarcia w nowej maszynie, która została źle wykonana – okazało się, że maszyna miała wadę projektową,
- 4) przyczyną pożaru była ukryta wada konstrukcyjna, która spowodowała pożar – wypłacimy Ci odszkodowanie za Szkody, które spowodował pożar, a dokładnie: Ogień – jako jedno ze Zdarzeń losowych.

Gdyby ukryta wada konstrukcyjna maszyny spowodowała na przykład poszarpanie materiału (czyli zniszczenie Środka obrotowego), **nie wypłacimy** za to odszkodowania – ponieważ nie było to Zdarzenie losowe.

- 15) niezabezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia, zgodnie z naszymi wymaganiami, które określamy w Dziale II pkt 74-87. To postanowienie obowiązuje także wtedy, jeśli w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia została złożona przez Ciebie jako Ubezpieczającego deklaracja spełnienia tych wymagań,
- 16) Uderzenia pioruna lub Przepięcia w bezpiecznikach, wkładach topikowych, stycznikach, odgromnikach, czujnikach, żarówkach lub lampach,
- 17) błąd i pomyłki – Twoich lub osób, za które odpowiadasz – jeśli Szkoła polega na braku lub niedoborze gotówki,
- 18) ograniczenia lub przerwy w dostawie energii elektrycznej lub ciepłej, gazu, wody lub innych mediów – dotyczy to też jakichkolwiek niesprawności urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych, grzewczych lub produkcyjnych, jeśli niesprawność wyniknie z wewnętrznej usterki lub błędnej obsługi,
- 19) osiadania, zapadnięcia się, wyniesienia, spękania, skurczenia lub ekspansji elementów konstrukcji Budynków lub Budowli – na przykład fundamentów, ścian, podłóg, sufitów. Odpowiadamy za te Zdarzenia ubezpieczeniowe, jeśli są one skutkiem Zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem,
- 20) zapadania lub osuwania się ziemi, jeśli są skutkiem:
 - a) działalności człowieka – w tym w wyniku prowadzonych robót ziemnych lub
 - b) długotrwałego, naturalnego osiadania gruntu, lub
 - c) erozji morskiej lub rzecznej,

- 21) pęknięcia z powodu zamarznięcia wody lub innej cieczy,
- 22) transportu, załadunku lub rozładunku Mienia,
- 23) kradzieży Mienia przez Pracownika,
- 24) Kradzieży z włamaniem lub Rabunku – odpowiemy za te Zdarzenia ubezpieczeniowe, jeśli rozszerzysz umowę ubezpieczenia o ubezpieczenie od Kradzieży z włamaniem,
- 25) Kradzieży zwykłej, zaginięcia, zagubienia, popełnienia lub usiłowania popełnienia oszustwa, sprzeniewierzenia, defraudacji, szantażu lub wymuszenia,
- 26) prowadzenia robót budowlanych, które wiążą się z przebudową, remontem lub modernizacją. Wyplacimy jednak odszkodowanie za te zdarzenia, jeśli dodasz do umowy ubezpieczenia klauzulę M01, czyli „Klauzulę Budynków i Lokali w trakcie przebudowy, remontu, modernizacji lub innych robót”
- 27) Wandalizmu i Graffiti. Odpowiemy jednak za te Zdarzenia ubezpieczeniowe, jeśli dodasz do umowy ubezpieczenia klauzulę M02, czyli „Klauzulę ubezpieczenia od Wandalizmu i Graffiti”,
- 28) porysowania lub pęknięcia szyb, lub innych szklanych przedmiotów, które są Środkami obrotowymi, Mieniem Osób trzecich lub Środkami trwałymi, jakie wiążą się z wykonywaną przed Ciebie działalnością gospodarczą. Odpowiemy jednak za porysowania lub pęknięcia Mienia, które wskazujemy w klauzuli M04, czyli „Klauzuli ubezpieczenia od stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych” – jeśli są one skutkiem Zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem,
- 29) porysowania lub pęknięcia elementów z kamienia, ceramiki, minerałów i ich imitacji lub z tworzyw sztucznych. Wyplacimy jednak odszkodowanie za porysowania lub pęknięcia Mienia, które wskazujemy w klauzuli M04, czyli „Klauzuli ubezpieczenia od stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych” jeśli:
 - a) są one skutkiem Zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem lub
 - b) dodasz do umowy ubezpieczenia tę klauzulę M04,
- 30) podwyższenia się temperatury w urządzeniach chłodniczych. Wyplacimy jednak odszkodowanie za zepsucie się Środków obrotowych, jeśli dodasz do umowy ubezpieczenia klauzulę M05, czyli „Klauzulę ubezpieczenia od zepsucia Środków obrotowych”.
35. W ubezpieczeniu Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku **nie obejmujemy** ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) instalacji, które wykorzystują odnawialne źródła energii – na przykład instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła,
 - 2) Mienia, które znajduje się na placu (poza Budynkiem).
36. W ubezpieczeniu Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku **nie odpowiemy** za Szkody, które powstaną w wyniku:
 - 1) nieprzestrzegania przez Ciebie lub Twoich Pracowników przepisów prawa, które dotyczą ochrony Mienia – w tym przepisów, które dotyczą przechowywania i transportu Wartości pieniężnych,
 - 2) niezabezpieczenia Mienia zgodnie z naszymi wymaganiami, które wskazujemy w Dziale II pkt 74-87. To postanowienie obowiązuje, jeśli w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia została złożona przez Ciebie jako Ubezpieczającego deklaracja spełnienia tych wymagań,
 - 3) Kradzieży z włamaniem Wartości pieniężnych, jeśli:
 - a) sprawca **nie wszedł** do Budynku lub
 - b) Wartości pieniężne nie były przechowywane zgodnie z naszymi wymaganiami, które wskazujemy w Dziale II pkt 88-90.

Jak ustalamy rozmiar Szkody i wysokość odszkodowania

37. Jeśli Szkodzie ulegną Budynek lub Budowla – rozmiar Szkody jest równy kosztom ich odbudowy lub remontu w tym samym miejscu i z zachowaniem takich samych lub najbardziej zbliżonych:
 - 1) technologii,
 - 2) wymiarów,

- 3) konstrukcji,
 - 4) rodzajów materiałów,
 - 5) parametrów technicznych oraz
 - 6) nakładów na roboty wykończeniowe.
38. Jeśli Szkodzie ulegnie Lokal – rozmiar Szkody jest równy:
- 1) cenie zakupu innego lokalu w tym samym miejscu – z zachowaniem takich samych wymiarów, materiałów, konstrukcji i standardu wykończenia – lub
 - 2) kosztom remontu Lokalu – z zachowaniem takich samych wymiarów, materiałów, konstrukcji i standardu wykończenia.
39. Jeśli Szkodzie ulegną Maszyny i urządzenia, Stałe elementy wyposażenia – rozmiar Szkody jest równy kosztom:
- 1) naprawy lub
 - 2) remontu lub
 - 3) zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i typu – czyli o tych samych lub podobnych parametrach technicznych, mocy i jakości.
40. Jeśli Szkodzie ulegną instalacje, które wykorzystują odnawialne źródła energii – rozmiar Szkody jest równy kosztom:
- 1) wykonania robót budowlanych i instalacyjnych, których celem jest odbudowa lub naprawa zniszczonej instalacji,
 - 2) zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i typu – czyli o tych samych lub podobnych parametrach technicznych, mocy i jakości.
41. Jeśli Szkodzie ulegną Niskocenne składniki majątku – rozmiar Szkody jest równy cenie nabycia lub kosztom naprawy danego przedmiotu.
- 1) Zastosujemy ceny z dnia powstania Szkody.
 - 2) Odszkodowanie **nie może** być wyższe niż Wartość rzeczywista utraconego lub zniszczonego Mienia.
42. Jeśli Szkodzie ulegną Środki obrotowe – rozmiar Szkody jest równy cenie nabycia lub kosztom naprawy, czyszczenia lub wytworzenia.
43. Jeśli Szkodzie ulegnie Mienie Osób trzecich – rozmiar Szkody jest równy:
- 1) kosztom naprawy lub czyszczenia lub
 - 2) wartości, która została określona w dowodzie przyjęcia. **Nie uwzględniamy** prowizji **ani** marży. Odszkodowanie **nie może** być wyższe niż Wartość rzeczywista utraconego lub zniszczonego Mienia.
44. Jeśli Szkodzie ulegną Nakłady inwestycyjne – rozmiar Szkody jest równy kosztom odbudowy, naprawy lub remontu – o takich samych wymiarach, konstrukcji i z użyciem takich samych materiałów.
45. Jeśli Szkodzie ulegną Wartości pieniężne – rozmiar Szkody jest równy:
- 1) cenie zakupu lub wytworzenia – jeśli Szkodzie ulegną wyroby jubilerskie, lub
 - 2) wartości nominalnej – jeśli Szkodzie ulegną inne Wartości pieniężne, które nie są wyrobami jubilerskimi. Wartość nominalną waluty obcej przeliczamy na złote według średniego kursu walut z tabeli A Narodowego Banku Polskiego, który obowiązywał w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
46. Jeśli Szkodzie ulegnie Mienie osobiste Pracownika – wysokość Szkody jest równa:
- 1) kosztom naprawy lub
 - 2) cenie zakupu, od której odejmiemy wartość Zużycia technicznego.
- Oznacza to, że gdy wypłacamy odszkodowanie za Mienie osobiste Pracownika, zawsze przyjmujemy jako punkt wyjścia 80% wartości tego mienia.
47. Pomniejszymy odszkodowanie o wartość Zużycia technicznego, jeśli Szkodzie ulegną niektóre części Majątku, których Zużycie techniczne w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia przekracza 50%. Części Majątku, których to dotyczy, to:
- 1) Maszyny i urządzenia,
 - 2) instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii,
 - 3) Niskocenne składniki majątku,

- 4) Środki obrotowe,
 - 5) Mienie Osób trzecich,
 - 6) Nakłady inwestycyjne.
48. 48. Kiedy ustalamy wysokość Szkody, **nie bierzemy** pod uwagę:
- 1) kosztów, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia danego przedmiotu do stanu sprzed Szkody,
 - 2) kosztów Twoich działań, które podejmiesz, aby zrealizować zmienione lub nowe postanowienia przepisów prawa lub decyzje władz – jeśli te przepisy lub decyzje dotyczą konstrukcji i eksploatacji Budynków, Budowli oraz Maszyn i urządzeń,
 - 3) kosztów innowacji, modernizacji i ulepszeń,
 - 4) tego, czy dany przedmiot ma wartość niematerialną, naukową, kolekcjonerską, zabytkową, historyczną, pamiątkową lub artystyczną,
 - 5) czystych strat finansowych. Czysta strata finansowa to szkoda majątkowa, która nie jest skutkiem szkody na osobie ani rzeczy,
 - 6) podatku VAT – jeśli jesteś płatnikiem podatku VAT.
49. Wysokość odszkodowania pomniejszamy o wartość pozostałości, których można dalej używać lub które można przerobić lub sprzedać.
50. Jeśli Suma ubezpieczenia, którą deklarujesz jako Ubezpieczający, jest wyższa niż faktyczna wartość Budynku, Lokalu lub Mienia w dniu Szkody – odszkodowanie może wynosić maksymalnie tyle, ile wynosi wysokość Szkody.
51. Wysokość Szkody ustalamy zgodnie z zasadami tych OWU.

Ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych

52. W ramach tego ubezpieczenia odpowiemy za wszystkie Szkody, które powstaną w wyniku Zdarzenia losowego. Zdarzenia losowe to:
- 1) Dym i sadza,
 - 2) Grad,
 - 3) Huk ponaddzwiękowy,
 - 4) Lawina,
 - 5) Ogień,
 - 6) Opad,
 - 7) Osuwanie się ziemi,
 - 8) Powódź,
 - 9) Przepięcie,
 - 10) Silny wiatr,
 - 11) Śnieg i lód,
 - 12) Trzęsienie ziemi,
 - 13) Uderzenie pioruna,
 - 14) Uderzenie Środkiem transportu,
 - 15) Upadek drzew lub innych przedmiotów,
 - 16) Upadek statku powietrznego,
 - 17) Wybuch,
 - 18) Zalanie,
 - 19) Zapadanie się ziemi.

Ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk

53. W ubezpieczeniu Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk odpowiemy za wszystkie Szkody, które **nie są wyłączone** z naszej odpowiedzialności. To znaczy, że odpowiemy za wszystkie Szkody, których **nie wymieniamy** w pkt 33-34 i w Dziale II pkt 70-71.

Ubezpieczenie Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku

54. W ubezpieczeniu Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku odpowiemy za Szkody, które polegają na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu:
- 1) Maszyn i urządzeń,
 - 2) Niskocennych składników majątku,
 - 3) Środków obrotowych,
 - 4) Mienia Osób trzecich,
 - 5) Wartości pieniężnych.
55. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w Okresie ubezpieczenia, w Miejscu ubezpieczenia oraz w wyniku:
- 1) Kradzieży z włamaniem – ochroną ubezpieczeniową obejmujemy również Szkody, która jest następstwem uszkodzenia lub zniszczenia ubezpieczonego Mienia w związku z kradzieżą z włamaniem,

Przykład

Wyplacimy odszkodowanie na przykład za zniszczone zamki, które sprawcy kradzieży uszkodzili, aby dostać się do Lokalu lub Budynku.

- 2) Rabunku,
 - 3) Kradzieży z włamaniem, podczas której sprawca **nie wejdzie** na teren Miejsca ubezpieczenia – na przykład ukradnie Mienie z wystawy po uszkodzeniu zabezpieczeń – limit naszej odpowiedzialności wynosi 15% Sumy ubezpieczenia Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku i maksymalnie 10 000 zł.
56. Zwrócimy koszty naprawy lub wymiany niektórych części Majątku, które zostaną zniszczone w wyniku popełnienia lub usiłowania popełnienia Kradzieży z włamaniem – limitem naszej odpowiedzialności jest limit dla Kradzieży z włamaniem, który może wynosić maksymalnie 15 000 zł. Części Majątku, których to dotyczy, to:
- 1) części konstrukcyjne Budynku lub Lokalu – szczególnie dach, stropy, ściany, podłogi, okna i drzwi,
 - 2) zabezpieczenia przeciwkradzieżowe Budynków, Lokali oraz schowki i urządzenia do przechowywania Wartości pieniężnych.
57. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową Wartości pieniężne w trakcie transportu pod warunkiem, że transport **nie odbywa** się środkami komunikacji zbiorowej ani publicznej. W ramach tej usługi odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku:
- 1) Rabunku,
 - 2) Wypadku Środka transportu, Pożaru, Wybuchu, Uderzenia pioruna w pojazd, Silnego wiatru,
 - 3) śmierci lub uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia osoby wykonującej transport lub sprawującej pieczę nad transportowanymi Wartościami pieniężnymi – i kiedy ta okoliczność uniemożliwia ochronę tych Wartości pieniężnych.
58. Wartości pieniężne należy przewozić w samochodzie. Zgadzamy się na przenoszenie Wartości pieniężnych pieszo tylko pod warunkiem, że odległość między punktem nadania a punktem odbioru jest na tyle mała, że użycie samochodu jest nieuzasadnione. Jeśli transport Wartości pieniężnych odbywa się pieszo, należy:

- 1) wybrać możliwie jak najkrótszą trasę,
 - 2) unikać miejsc odosobnionych i potencjalnie niebezpiecznych.
59. Jeśli Szkodzie ulegną Wartości pieniężne – limit naszej odpowiedzialności wynosi maksymalnie 30 000 zł na jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia. Dla Szkód w Wartościach pieniężnych obowiązują dodatkowe limity naszej odpowiedzialności – w zależności od tego, w jaki sposób Wartości pieniężne są przechowywane i transportowane – wymieniamy te limity poniżej w punktach 60-61.
60. Jeśli Szkodzie ulegną Wartości pieniężne w wyniku Kradzieży z włamaniem w Miejscu ubezpieczenia, a Wartości pieniężne są przechowywane:
- 1) w kasetce stalowej lub pojedynczej kasie fiskalnej, a klucz do kasetki znajduje się w niewidocznym miejscu – limit naszej odpowiedzialności wynosi 2 500 zł,
 - 2) w bezpiecznym pojemniku, który nie jest kasą fiskalną, który nie jest trwale przymocowany do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego Budynku lub Lokalu – limit naszej odpowiedzialności wynosi 10 000 zł. Za bezpieczny pojemnik uznajemy pojemnik ze stopu metali, których używa się do ochrony zawartości przed włamaniem,
 - 3) w bezpiecznym pojemniku, który nie jest kasą fiskalną, który jest trwale przymocowany do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego Budynku lub Lokalu – limit naszej odpowiedzialności wynosi 15 000 zł. Za bezpieczny pojemnik uznajemy pojemnik ze stopu metali, których używa się do ochrony zawartości przed włamaniem,
 - 4) w urządzeniu do przechowywania Wartości pieniężnych o nieudokumentowanej odporności na włamanie – limit naszej odpowiedzialności wynosi 30 000 zł. Urządzenie do przechowywania Wartości pieniężnych to mechaniczne urządzenie o udokumentowanej klasie odporności na włamanie – na przykład sejf, kasa pancerna, szafa stalowa, szafa stalowo-betonowa, szafa pancerna lub sejfowa,
 - 5) w urządzeniu mechanicznym do przechowywania wartości pieniężnych o udokumentowanej klasie odporności na włamanie I-IV potwierdzonej odpowiednim dokumentem (atest lub certyfikat) – limit naszej odpowiedzialności wynosi 100 000 zł jednak nie więcej niż suma ubezpieczenia wskazana na polisie. Limit ten dotyczy materiałów i wyrobów jubilerskich które wymieniamy poniżej:
 - a) złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców,
 - b) kamienie szlachetne, bursztyn i perły,
 - c) wyroby jubilerskie, które znajdują się w sklepie lub pracowni jubilerskiej i są wykonane z materiałów wymienionych w punktach a)- b).
61. Jeśli Szkodzie ulegną Wartości pieniężne w czasie transportu i w wyniku Kradzieży z włamaniem lub Rabunku – limit naszej odpowiedzialności wynosi:
- 1) 10 000 zł – jeśli transport odbywa się pieszo,
 - 2) 30 000 zł – jeśli transport odbywa się samochodem.

IV UBEZPIECZENIE PRZENOŚNEGO SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH NIEWYŁĄCZONYCH RYZYK

Co i na jakim terenie obejmuje ubezpieczenie (przedmiot i miejsce ubezpieczenia)

1. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową Przenośny sprzęt elektroniczny, który:
 - 1) jest Twoją własnością lub znajduje się w Twoim posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego,
 - 2) służy Ci do wykonywania działalności gospodarczej,
 - 3) jest eksploatowany zgodnie ze swoim przeznaczeniem.
2. Ubezpieczenie Przenośnego sprzętu elektronicznego od wszystkich niewyłączonych ryzyk jest ubezpieczeniem dodatkowym. To znaczy, że możemy objąć ochroną ubezpieczeniową Przenośny sprzęt elektroniczny pod warunkiem, że jako Ubezpieczający wybierzesz co najmniej jedno z poniższych

ubezpieczeń:

- 1) ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych lub
- 2) ubezpieczenie Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk.
3. Przenośny sprzęt elektroniczny to urządzenie elektroniczne, które:
 - 1) działa na baterie, dzięki czemu można z niego korzystać bez podłączenia do stałego źródła zasilania,
 - 2) służy między innymi do przetwarzania danych, przeprowadzenia pomiarów lub kontroli.
4. Do Przenośnego sprzętu elektronicznego zaliczamy **wyłącznie**:
 - 1) telefony komórkowe, smartfony,
 - 2) notebooki, laptopy, tablety,
 - 3) sprzęt geodezyjny w tym dalmierz,
 - 4) miernik prądu do pomiarów elektrycznych,
 - 5) detektory wykorzystywane w budownictwie np. detektory kabli, zbrojenia, rur,
 - 6) poziomice i niwelatory laserowe.
 - 7) kamery inspekcyjne i termowizyjne,
 - 8) elektroniczny sprzęt, którego używa się w celach medycznych,
 - 9) sprzęt kosmetyczny,
 - 10) sprzęt telekomunikacyjny,
 - 11) urządzenia poligraficzne,
 - 12) drukarki przenośne,
 - 13) kasy fiskalne przenośne,
 - 14) przenośny terminal płatniczy POS,
 - 15) cyfrowe aparaty fotograficzne, kamery oraz obiektywy.
5. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową Przenośny sprzęt elektroniczny na terenie Polski zarówno w Miejscu ubezpieczenia, jak i poza nim – w czasie jego transportu i użytkowania poza Miejscem ubezpieczenia.

Jaki jest zakres ubezpieczenia

6. W ubezpieczeniu Przenośnego sprzętu elektronicznego od wszystkich niewyłączonych ryzyk odpowiemy za Szkody, które:
 - 1) polegają na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego Przenośnego sprzętu elektronicznego,
 - 2) nie są wyłączone z naszej odpowiedzialności – to znaczy, że odpowiemy za wszystkie Szkody, których nie wymieniamy w Dziale II pkt 70-71.
7. W ramach tego ubezpieczenia odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku:
 - 1) błędów w obsłudze lub niewłaściwego użytkowania,
 - 2) błędów projektowych, produkcyjnych lub konstrukcyjnych – w tym ukrytych wad materiałowych,
 - 3) Wandalizmu,
 - 4) Kradzieży z włamaniem lub Rabunku,
 - 5) Ognia, osmalenia, przypalenia, działania sadzy lub wysokiej temperatury,
 - 6) Wybuchu, Uderzenia pioruna, Przepięcia, Upadku statku powietrznego lub Upadku drzew i innych przedmiotów,
 - 7) zwarcia, przetężenia prądu, braku jednej z faz, niewłaściwych parametrów prądu lub innych przyczyn elektrycznych,
 - 8) Zalania lub Opadu.
8. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w lampach obrazowych, rentgenowskich lub laserowych pod warunkiem, że przyczyną Szkody będzie:
 - 1) Ogień,
 - 2) Zalanie,
 - 3) Wandalizm,

- 4) Kradzież z włamaniem lub
- 5) Rabunek.
9. Odpowiemy za Szkody w Przenośnym sprzęcie elektronicznym, które powstaną w wyniku Kradzieży z włamaniem z pojazdu poza Miejscem ubezpieczenia – pod warunkiem, że zostaną spełnione wszystkie poniższe warunki:
 - 1) pojazd posiada twardy dach – to znaczy dach jest z jednolitej sztywnej konstrukcji,
 - 2) pojazd posiada aktywne urządzenie antywłamaniowe – na przykład wywołujące alarm,
 - 3) kiedy pojazd jest zaparkowany, jest należycie zamknięty na co najmniej jeden zamek fabryczny,
 - 4) Przenośny sprzęt elektroniczny znajduje się w niewidocznym miejscu:
 - a) w bagażniku pojazdu lub
 - b) w schowku, który jest seryjnym wyposażeniem pojazdu, lub
 - c) w innym schowku, który jest do tego przystosowany,
 - 5) w godzinach nocnych – czyli od 22.00 do 6.00 – pojazd jest zaparkowany:
 - a) na parkingu strzeżonym, czyli na terenie, który:
 - jest trwale ogrodzony i zamknięty, a w nocy jest oświetlony,
 - pozostaje pod stałym dozorem lub dozór jest prowadzony po zmroku lub wyposażony jest w Alarm z Monitoringiem,
 - jest wyposażony w urządzenia, które blokują wjazd i wyjazd – dzięki czemu nie można na ten teren wjechać ani z niego wyjechać bez zezwolenia osoby dozorującej parking,
 - b) w garażu, który:
 - jest zamknięty na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub
 - jest zamknięty na kłódkę wielozastawkową,
 - posiada automatyczną bramę garażową.

Ile wynoszą Suma ubezpieczenia, limity naszej odpowiedzialności i Udział własny

10. Suma ubezpieczenia to górna granica naszej odpowiedzialności za Zdarzenie ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia. Wysokość Sumy ubezpieczenia znajduje się na Polisie.
11. Jeśli Szkodzie ulegnie Przenośny sprzęt elektroniczny, który służy wyłącznie do realizacji obrazu, filmu lub dźwięku – czyli kamera, obiektyw, aparat fotograficzny – limit naszej odpowiedzialności wynosi 10 000 zł. Limit dotyczy osobno każdego ubezpieczonego przedmiotu.

Dodatkowa informacja

Limit ten **nie dotyczy** smartfona, ponieważ nie służy on wyłącznie do realizacji obrazu, filmu lub dźwięku.

12. Wysokość Sumy ubezpieczenia wskazujesz nam jako Ubezpieczający. Suma ubezpieczenia powinna być równa wartości przewidywanej maksymalnej Szkody, która może powstać w wyniku jednego lub wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych. Wartość ta nie zależy od faktycznej całkowitej wartości ubezpieczonego Przenośnego sprzętu elektronicznego.
13. Suma ubezpieczenia i limity zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu. Kwotę odszkodowania pomniejszamy o Udział własny, który wynosi 15% wysokości Szkody, ale nie mniej niż 500 zł.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie

14. Nie opowiadamy za Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71
15. **Nie odpowiemy** za Szkody, które powstaną:
 - 1) w prototypach, modelach lub wzorach,

- 2) w Przenośnym sprzęcie elektronicznym, nad którym jako Ubezpieczony nie masz pieczy, ponieważ został on przekazany Osobie trzeciej,
- 3) w częściach i materiałach, które szybko się zużywają lub które należy regularnie wymieniać ze względu na ich przeznaczenie lub skład,
- 4) w urządzeniach i maszynach pływających lub latających – w tym dronów,
- 5) w przedmiotach, za które odpowiada Osoba trzecia jako serwisant – w tym przypadku Osoba trzecia odpowiada za przedmiot na podstawie obowiązującego prawa lub postanowień umownych,
- 6) w Przenośnym sprzęcie elektronicznym, który jest na stałe zainstalowany w samochodzie,
- 7) w nośnikach danych,
- 8) w wyniku modyfikacji lub ulepszeń, które zostaną wprowadzone w przedmiocie ubezpieczenia w związku z jego naprawą po Szkodzie,
- 9) w wyniku Kradzieży zwykłej, zaginięcia, zagubienia przedmiotu ubezpieczenia,
- 10) w wyniku kradzieży, która **nie jest** Kradzieżą z włamaniem ani Rabunkiem,
- 11) w wyniku Kradzieży z włamaniem – jeśli dojdzie do niej w Lokalu niezabezpieczonym zgodnie z naszymi wymaganiami, które wskazujemy w Dziale II pkt 74-87. To postanowienie obowiązuje, jeśli w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia została złożona przez Ciebie jako Ubezpieczającego deklaracja spełnienia tych wymagań,
- 12) w Przenośnym sprzęcie elektronicznym i w wyniku Kradzieży z włamaniem z pojazdu poza Miejscem ubezpieczenia, jeśli **nie spełnisz** warunków określonych w pkt 9,
- 13) w wyniku uszkodzeń lub wad, które istniały w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia i które były Ci znane przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub o których mogłeś (mogłaś) się dowiedzieć przy zachowaniu należytej staranności,
- 14) w wyniku uszkodzeń, które wypływają wyłącznie na estetykę – czyli na przykład zadrapań, porysowania, poplamienia,
- 15) w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w warunkach, które są nadzwyczajne dla danego sprzętu,
- 16) w wyniku działania złośliwego oprogramowania komputerowego,
- 17) w wyniku stopniowego pogarszania się stanu Przenośnego sprzętu elektronicznego, które wiąże się z normalnym zużyciem i ciągłą eksploatacją – to znaczy, że **nie odpowiadamy** za następujące Szkody:
 - a) gnicie, zagrzybienie i przemarzanie – bez względu na przyczynę,
 - b) utrata wagi, skurczenie i wyparowanie,
 - c) zmiany w kolorze, fakturze, wykończeniu lub zapachu
- 18) w wyniku powolnego i systematycznego niszczenia Przenośnego sprzętu elektronicznego, które jest spowodowane:
 - a) przez nieszczelność urządzeń wodno-kanalizacyjnych, grzewczych lub technologicznych lub
 - b) przez podsiąkanie fundamentów lub murów w wyniku działania wód gruntowych i opadowych – nie dotyczy to podsiąkania, które jest skutkiem Powodzi, lub
 - c) przez działanie wilgotnego lub suchego powietrza lub gwałtownych zmian temperatur,
- 19) w wyniku starzenia się ubezpieczonego Przenośnego sprzętu elektronicznego, które jest skutkiem normalnego użytkowania, eksploatacji, korozji, kawitacji lub procesów oksydacyjnych – dotyczy to też Szkód, które mają charakter **wyłącznie** estetyczny, na przykład zadrapań,
- 20) w wyniku niezabezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia, w którym znajduje się Przenośny Sprzęt elektroniczny, zgodnie z naszymi wymaganiami, które określamy w Dziale II pkt 74-87. To postanowienie obowiązuje także wtedy, jeśli w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia została złożona przez Ciebie jako Ubezpieczającego deklaracja spełnienia tych wymagań,
- 21) w wyniku kradzieży Przenośnego sprzętu elektronicznego przez Pracownika.

Jak ustalamy rozmiar Szkody i wysokość odszkodowania

16. Rozmiar Szkody jest równy kosztom naprawy lub zakupu Przenośnego sprzętu elektronicznego o najbardziej zbliżonych parametrach użytkowych i jakościowych, jeśli:
 - 1) Szkodzie ulegnie Przenośny sprzęt elektroniczny, który nie jest telefonem lub laptopem, ma maksymalnie 10 lat – czas ten liczymy od daty produkcji,
 - 2) Szkodzie ulegnie Przenośny sprzęt elektroniczny będący telefonem komórkowym lub laptopem lub sprzęt komputerowy, które mają maksymalnie 5 lat – czas ten liczymy od daty produkcji.
17. Rozmiar Szkody jest równy różnicy między kosztami naprawy lub zakupu podobnego Przenośnego sprzętu elektronicznego o najbardziej zbliżonych parametrach użytkowych i jakościowych a Zużyciem technicznym, jeśli:
 - 1) Szkodzie ulegnie Przenośny sprzęt elektroniczny, który nie jest telefonem lub laptopem, ma ponad 10 lat – czas ten liczymy od daty produkcji,
 - 2) Szkodzie ulegnie Przenośny sprzęt elektroniczny będący telefonem komórkowym lub laptopem lub sprzęt komputerowy które mają ponad 5 lat – czas ten liczymy od daty produkcji.
18. Odszkodowanie wypłacamy na podstawie rachunków naprawy, które nam przekażesz. Wszystkie koszty związane z naprawą lub zakupem sprzętu powinny być udokumentowane rachunkiem ze szczegółowo wymienionymi elementami naprawy.
19. Kiedy ustalamy wysokość Szkody, **nie bierzemy** pod uwagę:
 - 1) kosztów, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia danego przedmiotu do stanu sprzed Szkody,
 - 2) kosztów innowacji, modernizacji i ulepszeń,
 - 3) tego, czy dany przedmiot ma wartość niematerialną, naukową, kolekcjonerską, zabytkową, historyczną, pamiątkową lub artystyczną,
 - 4) podatku VAT – jeśli jesteś płatnikiem podatku VAT.
20. Wysokość odszkodowania pomniejszamy o wartość pozostałości, które można dalej używać lub które można przerobić lub sprzedać.
21. Jeśli Suma ubezpieczenia, którą deklarujesz jako Ubezpieczający, jest wyższa niż faktyczna wartość Przenośnego Sprzętu elektronicznego w dniu Szkody – odszkodowanie może wynosić maksymalnie tyle, ile wynosi wysokość Szkody.
22. Wysokość Szkody ustalamy zgodnie z zasadami tych OWU.

V UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Co obejmuje ubezpieczenie (przedmiot i zakres ubezpieczenia)

1. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej odpowiadamy za Szkody – zarówno Szkody osobowe, jak i Szkody rzeczowe – które Ty lub Twój Pracownik wyrządzisz Osobom trzecim w związku z wykonywaną przez Ciebie działalnością gospodarczą i posiadaniem Majątku. Wykonywana przez Ciebie działalność gospodarcza, którą obejmujemy ochroną znajduje się na Polisie.
2. Odpowiemy za wszystkie Szkody, które powstaną w następstwie Zdarzenia ubezpieczeniowego objętego naszą ochroną ubezpieczeniową. Zdarzenia ubezpieczeniowe, za które **nie możemy** odpowiedzieć, wymieniamy w pkt 13-15 i w Dziale II pkt 70-71.
3. Ochroną ubezpieczeniową obejmujemy Szkody, które powstaną w Polsce w Okresie ubezpieczenia.
4. Odpowiemy za Szkody, które wystąpiły za granicą, jeśli dana Szkoła powstanie:
 - 1) w czasie podróży służbowej i w związku z nią,
 - 2) w czasie targów, wystaw, pokazów, konferencji i w związku z nimi.
5. W czasie zagranicznej podróży służbowej Pracownika obejmujemy ochroną ubezpieczeniową również

Szkody rzeczowe, które powstaną w pomieszczeniach i ich wyposażeniu – odpowiemy za te Szkody pod warunkiem, że będą bezpośrednio związane z podróżą służbową.

6. W ramach udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pokryjemy koszty obrony sądowej w sporze cywilnym prowadzonym za zgodą i zgodnie z naszymi zaleceniami.
7. Jeśli do umowy ubezpieczenia dodałeś klauzulę:
 - 1) nr OC1 (OC za Produkt) odpowiemy również za Szkody, które powstaną za granicą i których przyczyną jest Produkt wprowadzony przez Ciebie do obrotu w Polsce, jeśli:
 - a) **nie przygotowałeś** Produktu do eksportu oraz
 - b) **nie wiedziałeś**, że przedmiot zostanie wywieziony za granicę
 - 2) nr OC4 (OC za mienie powierzone w celu obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu) odpowiemy również za Szkody, które powstaną za granicą i których przyczyną jest przedmiot wykonanej przez Ciebie usługi w Polsce – na przykład naprawy, obróbki, czyszczenia lub wykonanej innej czynności.

Przykład

Odpowiemy za zatrucie pokarmowe, które zostało spowodowane ciastkami sprzedanym w Twoim sklepie w Polsce – nawet jeśli zatrucie to nastąpiło na przykład w Czechach.

8. **Nie odpowiemy** za Szkody, które powstaną w USA, Kanadzie, Meksyku, Australii, Nowej Zelandii i na terenach, które pozostają pod ich jurysdykcją.
9. Ochroną ubezpieczeniową w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej obejmujemy:
 - 1) Twoją odpowiedzialność deliktową – oznacza to, że będziemy odpowiadać za Szkody, które są następstwem czynu niedozwolonego – lub
 - 2) Twoją odpowiedzialność kontraktową – oznacza to, że będziemy odpowiadać za Szkody, które są następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania danego zobowiązania.

Będziemy odpowiadać za Szkody, które są zarówno następstwem czynu niedozwolonego, jak i niewykonania lub nienależytego wykonania danego zobowiązania.

10. Mamy prawo ograniczyć zakres ubezpieczenia w zależności od tego, jakiego rodzaju działalność gospodarczą wykonujesz. W związku z tym możemy ograniczyć ubezpieczenie do odpowiedzialności cywilnej za Szkody osobowe lub majątkowe, które wyrządzisz Osobom trzecim z tytułu posiadanego mienia wykorzystywanego do wykonywanej działalności gospodarczej.
11. Szkody, które wymieniamy w tabeli niżej, znajdują się w zakresie naszej odpowiedzialności

SZKODY ZA KTÓRE ODPOWIADAMY	WARIANT UBEZPIECZENIA	
	ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA DELIKTOWO- KONTRAKTOWA	ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA Z TYTUŁU POSIADANEGO MIENIA WYKORZYSTYWANEGO DO WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
Szkody, które powstaną w wyniku rażącego niedbalstwa. W tym przypadku nie obowiązują wyłączenia odpowiedzialności, które wskazujemy w Dziale II pkt 71 ppkt 1	+	+

Szkody, które zostaną wyrządzone Pracownikom w wyniku wypadku przy pracy w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. W tym przypadku limit naszej odpowiedzialności wynosi 300 000 zł jednak nie więcej niż Suma gwarancyjna. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia	+	+
Szkody, które powstaną w wyniku cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych. W tym przypadku limit naszej odpowiedzialności wynosi 300 000 zł jednak nie więcej niż Suma gwarancyjna. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia	+	+
Szkody, które powstaną w związku z organizacją wydarzeń, w których bierze udział do 100 osób. W tym przypadku limit naszej odpowiedzialności wynosi 100 000 zł jednak nie więcej niż Suma gwarancyjna. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia. Nasza odpowiedzialność nie obejmuje jednak szkód, które: - poniesie Policja, Państwowa Straż Pożarna lub inna jednostka ochrony przeciwpożarowej lub służby zdrowia oraz pracownicy tych podmiotów, - powstaną w wyniku pokazu sztucznych ogni	+	+
Szkody, które powstaną w środkach transportu należących do Osób trzecich – jeśli stanie się to podczas lub w wyniku załadunku lub rozładunku tych środków transportu. W tym przypadku limit naszej odpowiedzialności wynosi 200 000 zł jednak nie więcej niż Suma gwarancyjna. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia	+	
Szkody, które spowodują pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy o ruchu drogowym – w związku z wykonywaniem prac lub usług w ramach wykonywania działalności gospodarczej. W tym przypadku limit naszej odpowiedzialności wynosi 200 000 zł jednak nie więcej niż Suma gwarancyjna. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia	+	
Szkody, które wyrządzi Podwykonawca – pod warunkiem, że jako Ubezpieczony ponosisz odpowiedzialność cywilną za te Szkody. W takim przypadku limit naszej odpowiedzialności wynosi 200 000 zł jednak nie więcej niż Suma gwarancyjna. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia	+	

Dodatkowa informacja

Zakres Twojej odpowiedzialności cywilnej za Szkody Podwykonawcy wynika z Kodeksu cywilnego.

Tabela nr 1

12. Jeśli z tej samej przyczyny powstanie więcej niż jedna Szkada, uznamy wszystkie Szkody za jedno Zdarzenie ubezpieczeniowe – będzie to szkoda seryjna.
 - 1) Chwila powstania szkody seryjnej to chwila powstania pierwszej Szkozy z tej serii.
 - 2) Ochronę ubezpieczeniową obejmujemy wszystkie Szkody z tej serii pod warunkiem, że pierwsza Szkada powstanie w okresie ubezpieczenia.
 - 3) Kiedy powstanie szkoda seryjna, z odszkodowania potrącamy raz Udział własny – w odniesieniu do wszystkich Szkód w tej serii.
13. Możesz zawnieioskować o dodatkowe klauzule do umowy ubezpieczenia i w ten sposób zmienić zakres ochrony ubezpieczeniowej. Szczegółowe informacje o klauzulach znajdują się w Załączniku numer 2 do OWU.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie (wyłączenia szczególne)

14. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia ani Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71.
15. **Nie odpowiemy** za zdarzenia ani Szkody, które:
 - 1) **nie mają** związku z wykonywaną przez Ciebie działalnością gospodarczą jako Ubezpieczonego,
 - 2) zostaną wyrządzone Twojej osobie bliskiej – jeśli ta osoba **nie jest** Twoim Pracownikiem,

Definicja

Osoba bliska to małżonek, rodzice, dziadkowie, dzieci, wnuki, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

- 3) są objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych – bez względu na to, czy ten obowiązek został wypełniony przez Ciebie jako Ubezpieczonego,
- 4) powstaną w związku z wykonywaniem czynności zawodowych przez osobę, która **nie ma** koniecznych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji – jeśli wymagają ich przepisy prawa,
- 5) powstaną w związku z wykonywaniem zabiegów medycznych przez osobę, które **nie ma** do tego odpowiednich uprawnień,
- 6) powstaną w związku z wykonywaniem przez Ciebie działalności gospodarczej, która polega na wypożyczaniu i dzierżawie sprzętu rekreacyjnego i sportowego – dotyczy to szczególnie wypożyczania i dzierżawy kajaków, żaglówek, łodzi wycieczkowych, rowerów, hulajnóg, segwayów, quadów, nart i desek snowboardowych,
- 7) powstaną, ponieważ alarm, system przeciwpożarowy lub przeciwkradzieżowy **nie zadziałają** lub zadziałają z opóźnieniem,
- 8) powstaną w związku z wykonywaniem przez Ciebie umowy przewozu lub spedycji,
- 9) powstaną w przedmiocie przewozu, spedycji, prac ładunkowych lub w czasie przeprowadzki,
- 10) wynikną z powstania chorób zawodowych u Pracowników,

- 11) powstaną w wyniku działania złośliwego oprogramowania komputerowego lub programu zakłócającego pracę innego programu, sieci komputera lub telefonu,
 - 12) powstaną w wyniku działania formaldehydu lub dioksyenu,
 - 13) są spowodowane oddziaływaniem wyrobów tytoniowych,
 - 14) wynikną z obowiązku zapłacenia przez Ciebie grzywny, nawiązki, kar umownych i innych kar pieniężnych,
 - 15) będą następstwem naruszenia:
 - a) praw własności intelektualnej,
 - b) praw autorskich,
 - c) prawa do patentów,
 - d) znaków towarowych, oznaczeń lub nazw fabrycznych lub
 - e) przepisów o nieuczciwej konkurencji,
 - 16) jako Ubezpieczony masz obowiązek naprawić w ramach:
 - a) umowy gwarancji jakości lub
 - b) rękojmi za wady, czyli na podstawie przepisów o odpowiedzialności z tytułu niezgodności rzeczy sprzedanej z umową,
 - 17) polegają na poniesieniu kosztów lub ceny wykonania usługi lub ponownego wykonania usługi,
 - 18) powstaną w związku z wycofaniem wadliwego produktu z rynku,
 - 19) powstaną w wyniku działania produktów leczniczych – dotyczy też produktów, które zawierają ludzką krew, osocze, substancje krwiopochodne pochodzenia ludzkiego, są zmodyfikowane genetycznie, zawierają silikon wykorzystywany do celów medycznych,
 - 20) zostaną spowodowane przez rzecz przeznaczoną do użytku w kopalniach głębinowych lub w statkach powietrznych (w tym w dronach) pływających lub kosmicznych,
 - 21) powstaną w związku z posiadaniem, produkcją, konserwacją, naprawą lub obsługą kopalni lub statków powietrznych (w tym dronów) pływających lub kosmicznych,
 - 22) zostaną wyrządzone przez nieprzetworzone produkty naturalne, rolne lub pochodzące z myślistwa,
 - 23) zostaną wyrządzone przez Produkt, który:
 - a) **nie spełnia** norm,
 - b) **nie posiada** ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej lub
 - c) **nie posiada** innego zezwolenia, które dopuściłoby produkt do obrotu – jeśli wymagają tego przepisy obowiązujące w danym kraju,
 - 24) powstaną w związku z wyprodukowaniem reklamy lub ogłoszenia, które wprowadzają w błąd,
 - 25) wynikną z błędów w druku,
 - 26) powstaną w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do powietrza, wody lub gruntu,
 - 27) zostaną wyrządzone przez użytą rzecz w trakcie jej użytkowania.
16. Jeśli **nie obowiązuje** Cię dodatkowa klauzula, **nie odpowiemy** za Szkody, które:
- 1) powstaną w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC1, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za produkt (OC za produkt)”,
 - 2) powstaną w związku prowadzeniem przez Ciebie apteki, jeśli jesteś aptekarzem lub farmaceutą – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC2, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczonego aptek w ramach działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty (OC farmaceuty)”,
 - 3) powstaną w ruchomościach i nieruchomościach, których używasz na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej podobnej umowy – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC3, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w ruchomościach i nieruchomościach, z których Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej podobnej umowy (OC najemcy nieruchomości i ruchomości)”,
 - 4) powstaną w mieniu, które masz obrobić, wyczyścić, naprawić, przeprowadzić serwis lub inne

czynności w ramach swoich usług i które w związku z tym znajduje się w pieczy, pod Twoim dozorem lub Twoją kontrolą – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC4, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w mieniu, które stanowi przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług Ubezpieczonego i które znajduje się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego (OC za mienie powierzone w celu obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu)”,

- 5) powstaną w wyniku wykonywania usług budowlano-montażowych, wyburzeniowych lub rozbiórkowych, jeśli Szkodzie ulegną instalacje podziemne – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC5, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem usług budowlano-montażowych za szkody które powstaną w instalacjach podziemnych lub w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi (OC dla firm budowlanych)”,
- 6) polegają na przeniesieniu chorób zakaźnych lub zakażeń – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC6, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która wynika z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń (OC za Szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń)”,
- 7) są Szkodami osobowymi i powstaną w wyniku poparzenia lub działania promieniowania laserowego, ultradźwięków lub substancji chemicznych – odpowiemy za te Szkody, jeśli obejmujemy Cię ochroną z klauzuli OC7, czyli „Klauzuli ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która jest następstwem działania promieniowania laserowego lub ultradźwięków oraz poparzenia substancjami chemicznymi (OC kosmetyczek)”.

Jak ustalamy Sumę gwarancyjną, limity odpowiedzialności i Udział własny

17. Wysokość Sumy gwarancyjnej ustalamy w porozumieniu z Tobą jako Ubezpieczonym. Suma gwarancyjna znajduje się na Polisie.
18. Suma gwarancyjna to górna granica naszej odpowiedzialności za jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia. Wysokość Sumy gwarancyjnej **nie zależy** od liczby poszkodowanych ani wysokości zgłoszonych roszczeń.
19. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu. Pomniejszamy je o kwotę odszkodowania lub świadczenia aż do całkowitego wyczerpania Sumy gwarancyjnej lub limitów odpowiedzialności – dotyczy to też limitów, które wynikają z dodanych klauzul.
20. Kiedy Suma gwarancyjna zostanie wyczerpana, zakończy się nasza ochrona ubezpieczeniowa.
21. Jeśli **nie zgadzisz** się, abyśmy zawarli ugodę lub zaspokoili roszczenia – **nie zwrócimy** dodatkowych kosztów, które z tego wynikną.
22. Od każdego odszkodowania – poza Szkodami osobowymi – potrącamy Udział własny. Jeśli klauzule dodane do umowy nie postanawiają inaczej, Udział własny wynosi 300 zł. Informacje o klauzulach znajdują się w Załączniku numer 2 do OWU.
23. Udział własny określony w klauzuli dotyczy tylko odszkodowań i świadczeń, które wypłacimy na podstawie danej klauzuli.

VI REGRES UBEZPIECZENIOWY

1. Kiedy wypłacimy odszkodowanie lub świadczenie, Twoje roszczenia jako Ubezpieczonego wobec Osoby trzeciej odpowiedzialnej za Szkodę przechodzą na nas – do wysokości odszkodowania, które wypłacimy.

2. Jeśli wypłacimy odszkodowanie lub świadczenie, które pokryje tylko część Szkody, masz prawo spłacić (zaspokoić) pozostałą część roszczenia przed nami.
3. Kiedy będziemy dochodzić roszczeń regresowych przeciwko Osobom trzecim odpowiedzialnym za Szkodę, jako Ubezpieczony masz następujące obowiązki:
 - 1) umożliwić nam prowadzenie czynności, które są konieczne, abyśmy skutecznie dochodzili roszczeń regresowych przeciw osobom trzecim odpowiedzialnym za szkodę,
 - 2) przekazać nam wszystkie informacje i dokumenty, o które poprosimy i które posiadasz,
 - 3) aktywnie z nami współpracować i udzielać nam pomocy, o którą poprosimy i która jest konieczna, abyśmy skutecznie dochodzili roszczeń regresowych przeciw osobom trzecim odpowiedzialnym za Szkodę.
4. Jeśli jako Ubezpieczony bez naszej zgody zrenkiesz się roszczenia wobec sprawcy Szkody w całości lub części – **nie wypłacimy** odszkodowania lub świadczenia odpowiednio w całości lub części.
5. Jeśli jako Ubezpieczony bez naszej zgody zrenkiesz się roszczenia wobec sprawcy Szkody, a my dowiemy się o tym po wypłacie odszkodowania lub świadczenia – zażądamy zwrotu odszkodowania lub świadczenia w takim zakresie, w jakim jako Ubezpieczony zrenkłeś (zrenkłaś) się odszkodowania lub świadczenia lub zostało ono przez Ciebie ograniczone.

VII REKLAMACJE, SKARGI I ZAŻALENIA

1. W sprawie usług, które świadczymy, Ty (jako Ubezpieczający lub Ubezpieczony), Pracownik jako Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia macie prawo złożyć:
 - 1) reklamację – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej,
 - 2) skargę lub
 - 3) zażalenie.
2. Reklamację, skargę lub zażalenie można złożyć:
 - 1) na piśmie – w postaci papierowej:
 - a) osobiście w naszej jednostce obsługującej klientów albo
 - b) wysyłając przesyłką pocztową w rozumieniu przepisów Prawa pocztowego na adres: PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., ul. Świętokrzyska 36, 00-116 Warszawa, albo nadając w placówce podmiotu, który zajmuje się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
 - 2) na piśmie – w postaci elektronicznej:
 - a) przez formularz reklamacyjny dostępny na www.pkoubezpieczenia.pl w sekcji Reklamacje, albo
 - b) wysyłając na adres do doręczeń elektronicznych AE:PL-72026-61659-SDEHB-19 wpisany do bazy adresów elektronicznych, o którym mowa w Ustawie o doręczeniach elektronicznych;
 - 3) ustnie:
 - a) telefonicznie pod numerem naszej infolinii +48 81 535 67 66 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora), wskazanym na www.pkoubezpieczenia.pl, albo
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty w każdej naszej jednostce obsługującej klientów.
3. Reklamację, skargę lub zażalenie można złożyć również za pośrednictwem agenta ubezpieczeniowego działającego w naszym imieniu – w sposób udostępniony przez tego agenta.
4. Rozpatrzymy reklamację, skargę lub zażalenie bez zbędnej zwłoki. Odpowiedź wyślemy nie później niż 30 dni od dnia ich otrzymania. Jeśli jednak ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia okaże się niemożliwe, w tym terminie:
 - 1) powiadomimy o tym składającego reklamację, skargę lub zażalenie,
 - 2) wyjaśnimy przyczynę opóźnienia oraz wskażemy okoliczności, które musimy ustalić, żeby rozpatrzyć sprawę,
 - 3) określimy przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, nie późniejszy niż 60 dni od dnia ich otrzymania.

5. Odpowiedzi na reklamację, skargę lub zażalenie udzielimy na piśmie:
 - 1) w postaci elektronicznej – jeśli reklamację, skargę lub zażalenie złożono na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że wniesiono o odpowiedź na piśmie w postaci papierowej.
Odpowiedź prześlemy:
 - a) z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego złożono reklamację, skargę lub zażalenie, albo innego środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez składającego reklamację, skargę lub zażalenie, w szczególności adresu poczty elektronicznej;
 - b) na adres do doręczeń elektronicznych składającego reklamację, skargę lub zażalenie, wpisany do bazy adresów elektronicznych – jeśli reklamację, skargę lub zażalenie wysłano na adres do doręczeń elektronicznych;
 - 2) w postaci papierowej – jeśli reklamację, skargę lub zażalenie złożono na piśmie w postaci papierowej, chyba że wniesiono o odpowiedź na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej – zgodnie z wnioskiem składającego reklamację, skargę lub zażalenie co do postaci odpowiedzi – jeśli reklamację, skargę lub zażalenie złożono ustnie.
6. Odpowiedzi na reklamację, skargę lub zażalenie podmiotom innym niż osoby fizyczne udzielimy w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
7. Informacje dotyczące składania i rozpatrywania reklamacji znajdują się na naszej stronie www.pkoubezpieczenia.pl.
8. Składający reklamację, będący osobą fizyczną, który wyczerpał drogę postępowania reklamacyjnego przed nami, może złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego (<https://rf.gov.pl/>) o interwencję w sprawie lub o pozasądowe rozwiązanie sporu. Jest to zgodne z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.
9. Składający reklamację będący konsumentem, może zwrócić się o pomoc do miejskiego lub powiatowego rzecznika konsumentów.

VIII ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA

1. O ile w OWU nie jest napisane inaczej, wszystkie zawiadomienia i oświadczenia, które mają związek z umową ubezpieczenia, powinny być składane w formie pisemnej lub dokumentowej.
2. Korespondencję, która wiąże się z umową ubezpieczenia, wysyłamy pod ostatni znany nam adres odbiorcy. Zarówno Ty jak i my mamy obowiązek niezwłocznie się powiadomić, jeśli dane adresowe się zmienią.

IX POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Do umowy ubezpieczenia, którą zawierasz z nami jako Ubezpieczający na podstawie tych OWU, stosujemy prawo Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W komunikacji z Tobą, uprawnionym z umowy ubezpieczenia stosujemy język polski.
3. Powództwo o roszczenie z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby:
 - 1) Twojej – jako Ubezpiezonego i Ubezpieczającego,
 - 2) Uprawnionego z Umowy ubezpieczenia,
 - 3) Twojego spadkobiercy lub
 - 4) spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Te OWU zostały przyjęte uchwałą naszego zarządu 22 września 2026 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych po dniu ich uchwalenia.

W imieniu PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.:

Prezes Zarządu
Konrad Kluska

Wiceprezes zarządu
Robert Świderski

ZAŁĄCZNIK NR 1

KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA BUDYNKU, LOKALU, MIENIA

1. W tym załączniku znajdziesz informację o klauzulach, które możesz dodać do:
 - 1) ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych,
 - 2) ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od wszystkich niewyłączonych ryzyk,
 - 3) ubezpieczenia Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku.
2. Poniższa tabela przedstawia, które klauzule możesz dodać do danych ubezpieczeń:

NUMER	KLAUZULE DODATKOWE	RODZAJE UBEZPIECZEŃ			
		Ubezpieczenie Lokalu od Zdarzeń Losowych lub od Wszystkich Niewyłączonych ryzyk	Ubezpieczenie Budynku od Zdarzeń losowych lub od wszystkich niewyłączonych ryzyk	Ubezpieczenie Mienia od Zdarzeń losowych lub od wszystkich niewyłączonych ryzyk	Ubezpieczenie Mienia od Kradzieży z włamaniem i Rabunku
M01	Klauzula Budynków i Lokali w trakcie przebudowy, remontu, modernizacji lub innych robót	TAK	TAK	TAK	TAK
M02	Klauzula ubezpieczenia od Wandalizmu i Graffiti	TAK	TAK	TAK	NIE
M03	Klauzula ubezpieczenia dodatkowych kosztów działalności – stałych i zwiększonych	TAK	TAK	TAK	NIE
M04	Klauzula ubezpieczenia od stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych	TAK	TAK	TAK	NIE
M05	Klauzula ubezpieczenia od zepsucia Środków obrotowych	NIE	NIE	TAK	NIE
M06	Klauzula ubezpieczenia Mienia poza Miejscem ubezpieczenia i podczas transportu	NIE	NIE	TAK	TAK

M01 – Klauzula Budynków i Lokali w trakcie przebudowy, remontu, modernizacji lub innych robót

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w związku z prowadzeniem robót budowlanych wiążących się z przebudową, remontem lub modernizacją:
 - 1) w ubezpieczonym Budynku, Lokalu lub Mieniu oraz
 - 2) w Miejscu ubezpieczenia.
4. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71. **Nie odpowiemy** za Szkody, które powstaną:
 - 1) w Budynku, który jest w budowie – jeśli Szkoła, powstała w związku z naruszeniem konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu,
 - 2) w Budynku, który **nie został oddany** do eksploatacji ani **nie jest użytkowany**,
 - 3) w wyniku prowadzenia robót budowlanych lub montażowych, które **nie zostały wykonane** przez Ciebie jako Ubezpieczonego ani na Twoje zlecenie.
5. Limit naszej odpowiedzialności jest na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż najwyższa z Sum ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia – te Sumy ubezpieczenia także znajdują się na Polisie.
6. Limit naszej odpowiedzialności i Sumy ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu.
7. Ustaloną wartość odszkodowania w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 10% ale nie mniej niż 500 zł.

M02 – Klauzula ubezpieczenia od Wandalizmu i Graffiti

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku Wandalizmu lub Graffiti:
 - 1) w Budynku, Lokalu lub Mieniu wymienionym w pkt 4 ppkt 2-7 oraz
 - 2) w Miejscu ubezpieczenia.
4. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) Budynki i Lokale,
 - 2) Stałe elementy wyposażenia,
 - 3) Nakłady inwestycyjne,
 - 4) Niskocenne składniki majątku,
 - 5) Maszyny i urządzenia,
 - 6) Środki obrotowe,
 - 7) Mienie Osób trzecich.
5. Nie odpowiadamy za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71. Nie odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku stłuczenia w elementach, które są wykonane z:
 - 1) kamienia, szkła lub ceramiki lub
 - 2) minerałów lub ich imitacji, lub
 - 3) tworzyw sztucznych.
6. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie.
7. Limit **nie może** być wyższy niż najwyższa z Sum ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia – te Sumy ubezpieczenia znajdują się na Polisie. Dodatkowo limit naszej odpowiedzialności może wynosić maksymalnie:

- 1) 10 000 zł – dla Szkód w Niskocennych składnikach majątku,
- 2) 5 000 zł – dla Szkód, które powstaną w wyniku Graffiti.
8. Limit naszej odpowiedzialności i Sumy ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu.
9. Ustaloną wartość odszkodowania w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 300 zł.

M03 – Klauzula ubezpieczenia dodatkowych kosztów działalności – stałych i zwiększonych

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową stałe i zwiększone koszty działalności gospodarczej, które powstaną w przerwie od jej prowadzenia.
 - 1) Zwrócimy te koszty pod warunkiem, że:
 - a) przerwa będzie spowodowana Szkodą w Majątku, który obejmujemy ochroną ubezpieczeniową w ramach ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia od Zdarzeń losowych lub wszystkich niewyłączonych ryzyk,
 - b) koszty będą odpowiednio udokumentowane – to znaczy przekażesz nam rachunki i faktury.
 - 2) Rodzaj działalności gospodarczej znajduje się na Polisie i jest ona wykonywana w Miejscu ubezpieczenia.
4. Stałe koszty działalności gospodarczej to koszty, które **nie zależą** od wielkości obrotu:
 - 1) koszty najmu pomieszczeń oraz Maszyn i urządzeń,
 - 2) raty kredytu i raty leasingowe,
 - 3) stałe wynagrodzenia Pracowników – **nie dotyczy** to jednak dodatków specjalnych do wynagrodzeń, wynagrodzeń za pracę w godzinach nadliczbowych, premii, wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło i umów zlecenia,
 - 4) stałe opłaty za pobór energii elektrycznej i ciepłej, wody oraz gazu.
5. Zwiększone koszty działalności gospodarczej to:
 - 1) koszty wynajmu lub użytkowania budynków, lokali, maszyn i urządzeń zastępczych,
 - 2) koszty przeniesienia Mienia do pomieszczeń zastępczych i z powrotem,
 - 3) koszty poinformowania stałych klientów o zmianach w działaniu działalności gospodarczej.
6. Okres odszkodowawczy – czyli okres, w którym będziemy wypłacać odszkodowanie – może trwać maksymalnie 6 miesięcy – jednak nie dłużej niż do dnia, w którym Budynek, Lokal lub Mienie zostaną przywrócone do stanu pierwotnego i prowadzenie działalności gospodarczej stanie się ponownie możliwe.
7. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż najwyższa z Sum ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia – te Sumy ubezpieczenia także znajdują się na Polisie.
8. Limit naszej odpowiedzialności i Sumy ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu.
9. Ustaloną wartość odszkodowania w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 300 zł.

M04 – Klauzula ubezpieczenia od stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.

3. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku stłuczenia lub pęknięcia:
 - 1) w ubezpieczonym Budynku, Lokalu lub Mieniu oraz
 - 2) w Miejsce ubezpieczenia oraz
 - 3) w okresie ubezpieczenia.
4. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową zamontowane na stałe:
 - 1) szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych: szyby okienne i drzwiowe, elementy ścian, i dachów,
 - 2) szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych: wewnętrzne przegrody ścienne – w tym z luksferów, osłony boksów,
 - 3) niezabytkowe witraże,
 - 4) szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych rurki neonowe, szylidy, tablice reklamowe i tablice świetlne,
 - 5) szklane lub kamienne okładziny ścienne,
 - 6) szklane lub kamienne elementy, które są częścią mebli, gablot lub kontuarów,
 - 7) szklane, ceramiczne lub kamienne elementy kominków, płyt grzewczych lub płyt indukcyjnych,
 - 8) szklane lustra,
 - 9) szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych lub kamienia inne stałe elementy: lad, witryn, lodówek,
 - 10) szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych elementy łóżek solarnych,
 - 11) szyby i elementy z tworzyw sztucznych w kabinach prysznicowych,
 - 12) szklane, kamienne lub ceramiczne: umywalki, zlewy, wanny.
5. Dodatkowo zwrócimy następujące koszty:
 - 1) koszty ustawienia rusztowań lub drabin, które umożliwią wstawienie szyb – jeśli zostaną one stłuczone,
 - 2) koszty montażu, demontażu lub naprawy uszkodzonych instalacji świetlnych lub neonowych,
 - 3) koszty transportu,
 - 4) koszty wykonania napisów reklamowych lub folii – jeśli znajdują się w lub na przedmiocie ubezpieczenia.
6. Koszty, o których piszemy w punkcie 5, muszą być:
 - 1) uzasadnione – to znaczy, dotyczyć naprawy Szkód, które obejmujemy ochroną ubezpieczeniową,
 - 2) udokumentowane – to znaczy, że masz obowiązek przekazać nam odpowiednie rachunki i faktury.
7. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71. **Nie odpowiemy** za Szkody, które powstaną:
 - 1) w szklanych elementach Sprzętu elektronicznego, Przenośnego sprzętu elektronicznego i w małym AGD,
 - 2) w wyniku zadrapania, porysowania, spryskania farbą lub odprysnięcia kawałków przedmiotu ubezpieczenia – **nie dotyczy** szyb o zwiększonej odporności na włamanie (klasy co najmniej P3 według klasyfikacji Instytutu Mechaniki Precyzyjnej), które utraciły swoje właściwości,
 - 3) podczas transportu,
 - 4) przed instalacją lub w jej trakcie oraz w czasie montażu lub demontażu,
 - 5) w wyniku wady produkcyjnej lub niewłaściwego działania,
 - 6) w wyniku działania wysokiej temperatury lub ognia na szklanej powierzchni.
8. Kiedy powstanie Szkoła, wypłacimy odszkodowanie. Wysokość odszkodowania to suma:
 - 1) kosztów naprawy lub nabycia takiego samego przedmiotu – czyli przedmiotu o tych samych parametrach użytkowych i jakościowych – oraz
 - 2) kosztów, które wymieniamy w punkcie 5.
9. Jeśli usuniesz skutki Szkoły we własnym zakresie – masz obowiązek przekazać nam kalkulację kosztów naprawy. Kalkulacja **nie może** zawierać narzutu zysku.
10. Limit naszej odpowiedzialności jest na Polisie. Limit nie może być wyższy niż najwyższa z Sum ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia – te Sumy ubezpieczenia także znajduje się na Polisie.
11. Limit naszej odpowiedzialności i Sumy ubezpieczenia Budynku, Lokalu lub Mienia zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu.
12. Ustaloną wartość odszkodowania w ramach tej klauzuli pomniejszymy 100 zł.

M05 – Klauzula ubezpieczenia od zepsucia się Środków obrotowych

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową Środki obrotowe, które zgodnie z wymaganiami producenta powinny być przechowywane w urządzeniach chłodniczych w kontrolowanej temperaturze
4. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku zepsucia Środków obrotowych – w tym leków i środków leczniczych – jeśli do zepsucia dojdzie w wyniku:
 - 1) awarii urządzenia chłodniczego, w którym znajdowały się Środki obrotowe,
 - 2) Przepięcia, które uszkodziło urządzenie chłodnicze,
 - 3) przerwy w dostawie prądu, która trwała co najmniej 2 godziny bez przerw – takie zdarzenie musi być udokumentowane.
5. Jeśli powstanie Szkoła, o której piszemy w punkcie 4, zwrócimy koszty utylizacji produktów spożywczych i leków – limit naszej odpowiedzialności to 5 000 zł. Zwrócimy koszty na podstawie protokołu kasacji lub przekazania do utylizacji.
6. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71. **Nie odpowiemy** za Szkody, które powstaną:
 - 1) ponieważ rachunki za prąd **nie zostały** przez Ciebie zapłacone,
 - 2) w wyniku planowanych przerw w dostawie prądu,
 - 3) ponieważ Środki obrotowe były niewłaściwie przechowywane.
7. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. **Limit nie** może być wyższy niż Suma ubezpieczenia Mienia – ta Suma ubezpieczenia także znajduje się na Polisie. Dodatkowo limit naszej odpowiedzialności za koszty utylizacji produktów spożywczych i leków wynosi 5 000 zł.
8. Limit naszej odpowiedzialności i Suma ubezpieczenia Mienia zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu.
9. Ustalony wartość odszkodowania w ramach tej klauzuli pomniejszymy 500 zł.

M06 – Klauzula ubezpieczenia Mienia poza Miejscem ubezpieczenia oraz podczas transportu

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie na zasadach, które określamy poniżej.
2. Ta klauzula obowiązuje, jeśli to Mienie jest ubezpieczone w zakresie od zdarzeń losowych lub od wszystkich niewyłączonych ryzyk. Jeżeli dodatkowo ubezpieczysz je od Kradzieży z włamaniem i Rabunku, ochrona w ramach tej klauzuli rozszerza się również na te ryzyka.
3. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
4. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) Maszyny i urządzenia – wartość jednego przedmiotu może wynosić maksymalnie 20 000 zł,
 - 2) Środki obrotowe – limit naszej odpowiedzialności to 10 000 zł na jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia – oraz
 - 3) Mienie Osób trzecich.
5. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej w Polsce i poza Miejscem ubezpieczenia.
6. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w wyniku:
 - 1) Wypadku Środka transportu,

- 2) Wandalizmu,
 - 3) Zdarzeń losowych – w tym Lawiny, Ognia, Opadu, Osuwania się ziemi, Powodzi, Silnego wiatru, Trzęsienia ziemi, Uderzenia pioruna, Upadku statku powietrznego, Wybuchu, Zapadania się ziemi,
 - 4) Kradzieży z włamaniem do pojazdu,
 - 5) kradzieży pojazdu podczas postoju,
 - 6) Rabunku.
7. Odpowiemy za Szkody – które powstaną w wyniku Kradzieży z włamaniem do pojazdu i kradzieży pojazdu podczas postoju – pod warunkiem, że zostaną spełnione wszystkie poniższe warunki:
- 1) pojazd posiada twardy dach – to znaczy dach jest z jednolitej sztywnej konstrukcji,
 - 2) pojazd posiada aktywne urządzenie antywłamaniowe – na przykład takie, które wywołuje alarm,
 - 3) kiedy pojazd jest zaparkowany:
 - a) jest należycie zamknięty na co najmniej jeden zamek fabryczny,
 - b) nie ma w nim kluczyków ani dokumentów pojazdu,
 - 4) przedmiot ubezpieczenia znajduje się w niewidocznym miejscu:
 - a) w bagażniku pojazdu lub
 - b) w schowku, który jest seryjnym wyposażeniem pojazdu, lub
 - c) w innym schowku, który jest do tego przystosowany,
 - 5) w godzinach nocnych – czyli od 22.00 do 6.00 – pojazd jest zaparkowany:
 - a) na parkingu strzeżonym, czyli na terenie, który:
 - jest trwale ogrodzony i zamknięty, a w nocy jest oświetlony,
 - pozostaje pod stałym dozorem lub dozór jest prowadzony po zmroku lub wyposażony jest w Alarm z Monitoringiem,
 - jest wyposażony w urządzenia, które blokują wjazd i wyjazd – dzięki czemu nie można na ten teren wjechać ani z niego wyjechać bez zezwolenia osoby dozorującej parking,
 - b) w garażu, który:
 - jest zamknięty na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową lub automatyczną bramę garażową,
8. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale II pkt 70-71. **Nie odpowiemy** za Szkody, które:
- 1) powstaną w Przenośnym sprzęcie elektronicznym,
 - 2) powstaną w sprzęcie muzycznym,
 - 3) wynikają z działania naturalnych właściwości ubezpieczonego Mienia,
 - 4) wyrządził sprawca, jeśli dostał się do pojazdu bez usunięcia części konstrukcji lub specjalnego zamknięcia pojazdu,
 - 5) wynikają z oszustwa, wyłudzenia lub kradzieży niebędącej Kradzieżą z włamaniem,
 - 6) wynikają z niewłaściwego opakowania przedmiotu ubezpieczenia lub braku jego opakowania,
 - 7) wynikają z niewłaściwego zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia w transporcie,
 - 8) wynikają ze złego stanu technicznego pojazdu lub nieprzystosowania pojazdu do transportu Mienia danego rodzaju,
 - 9) powstaną w transportowanym Sprzęcie elektronicznym – **nie dotyczy** to jednak Środków obrotowych,
 - 10) powstaną w towarach niebezpiecznych – w rozumieniu Europejskiej umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR),
 - 11) powstaną w Mieniu, które jest przewożone jako bagaż podręczny,
 - 12) powstaną w Mieniu, które przed transportem było już uszkodzone lub niekompletne,
 - 13) powstaną w Mieniu, które jest przewożone w ramach handlu obwoźnego – czyli prowadzenia sprzedaży bezpośrednio z pojazdu.
9. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma ubezpieczenia Mienia – ta Suma ubezpieczenia także znajduje się na Polisie. W tej klauzuli obowiązują dodatkowe limity naszej odpowiedzialności:

- 1) maksymalnie 50 000 zł – dla Szkód w Maszynach i urządzeniach. Limit dotyczy pojedynczego przedmiotu,
 - 2) 10 000 zł – dla Szkód w Środkach obrotowych. Limit dotyczy jednego i wszystkich Zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia,
 - 3) 5% limitu odpowiedzialności dla tej klauzuli – dla Szkód, które powstaną w wyniku Wandalizmu.
10. Limit naszej odpowiedzialności i Sumy ubezpieczenia Mienia zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu.
11. Udział własny wynosi 15% wysokości Szkody, ale nie mniej niż 1 000 zł, jeśli Szkoła powstanie w wyniku:
- 1) Kradzieży z włamaniem,
 - 2) Rabunku,
 - 3) Kradzieży z włamaniem do pojazdu,
- 4) kradzieży pojazdu podczas postoju.

W pozostałych Szkodach Udział własny wynosi 500 zł.

ZAŁĄCZNIK NR 2

KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

OC1 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za Produkt (OC za produkt)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody – zarówno Szkody osobowe, jak i Szkody rzeczowe – które Ty lub Twój Pracownik wyrządzisz Osobom trzecim, jeśli:
 - 1) Szkada będzie spowodowana przez Produkt, który został wprowadzony do obrotu przez Ciebie lub Twojego Pracownika,
 - 2) zgodnie z przepisami prawa Ty lub Twój Pracownik macie obowiązek naprawić te Szkody spowodowane przez Produkt.
4. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13. **Nie odpowiemy** za:
 - 1) roszczenia Osób trzecich za Szkody, które powstaną tylko w Produkcji,
 - 2) roszczenia z tytułu Szkód, które będą spowodowane wadami Produktu – jeśli wady powstaną przez połączenie, wymieszanie lub obróbkę produktu, który dostarczacie Ty lub Twój Pracownik z innymi produktami,
 - 3) roszczenia z tytułu poniesionych kosztów dalszej przeróbki lub dalszej obróbki wadliwego Produktu, po jego dostarczeniu,
 - 4) roszczenia z tytułu poniesionych wydatków na usunięcie, wybudowanie, montaż i demontaż wadliwego produktu, a następnie zabudowę, położenie lub założenie Produktu, który jest pozbawiony wad,
 - 5) koszty i roszczenia, które wiążą się z wycofaniem wadliwych lub niebezpiecznych Produktów z obrotu,
 - 6) Szkody spowodowane przez Produkt, który **nie ma** ważnego atestu, certyfikatu lub zezwolenia – jeśli jest to wymagane przez obowiązujące przepisy prawa,
 - 7) Szkody spowodowane przez Produkt niepełnowartościowy, który został wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie,
 - 8) Szkody spowodowane przez Produkt, który przed wprowadzeniem do obrotu nie został należycie i zgodnie z wymaganiami nauki i techniki sprawdzony i przetestowany,
 - 9) roszczenia z tytułu niedostarczenia Produktu w terminie.
5. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej.
6. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
7. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 500 zł.

OC2 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczonego aptek w ramach działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty (OC farmaceuty)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną zawodową aptekarzy i farmaceutów.
4. Odpowiemy tylko za te Szkody, które powstaną w wyniku:
 - 1) przygotowania leków recepturowych – do limitu 300 000 zł,
 - 2) wydania przez pomyłkę niewłaściwego lub przeterminowanego leku.
5. **Nie odpowiadamy** za Szkody w przypadkach, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13.
Nie odpowiemy za roszczenia z tytułu Szkód, które:
 - 1) zostaną wyrządzone przez osobę, która nie ma uprawnień do wykonywania zawodu technika farmacji lub farmaceuty,
 - 2) powstaną w wyniku użycia surowców i materiałów, które są szkodliwe lub niedopuszczone do stosowania – o czym wiedza była Ci znana lub powinna być,
 - 3) powstaną w wyniku działania niezabezpieczonych lub nienależycie zabezpieczonych substancji chemicznych, biologicznych, radioaktywnych i innych – zgodnie z obowiązującymi normami.
6. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. **Limit nie** może być wyższy niż Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej.
7. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
8. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 500 zł.

OC3 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w ruchomościach i nieruchomościach, z których Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej podobnej umowy (OC najemcy nieruchomości i ruchomości)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody rzeczowe Osób trzecich, które powstaną w nieruchomościach i rzeczach ruchomych tych osób – jeśli korzystasz z nich na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej podobnej umowy.
4. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13.
Nie odpowiemy za Szkody, które powstaną:
 - 1) w wyniku korzystania z rzeczy niezgodnie z ich przeznaczeniem,
 - 2) w wyniku normalnego zużycia nieruchomości lub rzeczy ruchomych w trakcie ich używania,
 - 3) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu.
5. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej.
6. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
7. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy 500 zł.

OC4 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w mieniu, które stanowi przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług Ubezpieczonego i które znajduje się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego (OC za mienie powierzone w celu obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w mieniu Osób trzecich, jeśli:
 - 1) Szkada powstanie w mieniu Osób trzecich przekazanych w celu wykonania obróbki, naprawy, czyszczenia, montażu, demontażu, naprawy, serwisu, przeglądu, czyszczenia lub innych podobnych czynności, w czasie ich wykonania od momentu przyjęcia mienia do momentu wydania,
 - 2) Szkada powstanie w mieniu Osób trzecich, które znajduje się w Twojej pieczy, pod Twoją kontrolą lub Twoim dozorem w ramach wykonywanej przez Ciebie działalności gospodarczej.
4. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13. **Nie odpowiemy** za Szkody, które:
 - 1) powstaną w mieniu Osób trzecich, które było przez Ciebie używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy, używania, leasingu lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze,
 - 2) nie będą polegać na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu mienia,
 - 3) powstaną w wartościach pieniężnych, dokumentach i dziełach sztuki,
 - 4) powstaną w pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu,
 - 5) powstaną w wyniku zaginięcia lub zagubienia,
 - 6) powstaną w wyniku Kradzieży zwykłej, która nie jest Kradzieżą z włamaniem.
5. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej.
6. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
7. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 10% ale nie mniej niż 500 zł.

OC5 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem usług budowlano-montażowych, za szkody które powstaną w instalacjach podziemnych lub w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi (OC dla firm budowlanych)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody, które powstaną w związku z wykonywaniem usług budowlano-montażowych, w tym:
 - 1) w instalacjach podziemnych,
 - 2) podczas prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych,
 - 3) w związku z używaniem maszyn, narzędzi lub urządzeń, które wywołują drgania lub wibracje, takich jak młoty pneumatyczne, hydrauliczne i kafary.
4. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13. **Nie odpowiemy** za Szkody, które są:
 - 1) następstwami zdarzeń powstałych w odległości mniejszej niż 50 metrów od epicentrum wybuchu – dotyczy to prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych z użyciem materiałów wybuchowych,

- 2) następstwami zdarzeń powstałych poza okręgiem o promieniu równym lub większym niż wysokość wyburzanego Budynku mierzonym od postawy wyburzanego Budynku – dotyczy to prac wyburzeniowych bez użycia materiałów,
- 3) następstwami uszkodzeń powierzchniowych, czyli takich, które nie naruszają stabilności budynków, budowli, gruntu lub innego mienia ani które nie zagrażają ich użytkownikom.
5. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej.
6. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
7. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 10% ale nie mniej niż 500 zł.

OC6 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która wynika z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń (OC za Szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody, które wynikają z przeniesienia chorób zakaźnych lub zakażeń:
 - 1) które określa Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,
 - 2) wirusem HIV,
 - 3) wirusami hepatotropowymi powodującymi WZW (wirusowe zapalenie wątroby).
4. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13. **Nie odpowiadamy** za Szkody, które powstaną:
 - 1) jeśli nie przestrzegasz wymogów higieniczno-sanitarnych lub procedur w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym lub zakażeniom – wymogów lub procedur, jakie przewidują przepisami prawa w zakresie wykonywanej przez Ciebie działalności gospodarczej,
 - 2) na osobie – z przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia, które powstaną w wyniku choroby zwierząt hodowlanych lub sprzedawanych przez Ciebie – jeśli wiedza o tym była Ci znana lub powinna być,
 - 3) z powodu przeniesienia choroby Creutzfeldta-Jakoba lub innych encefalopatii gąbczastych.
5. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma gwarancyjna ubezpieczenia Odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej.
6. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
7. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy o 500 zł.

OC7 – Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która jest następstwem działania promieniowania laserowego lub ultradźwięków oraz poparzenia substancjami chemicznymi (OC kosmetyczek)

1. Ta klauzula **nie zmienia** innych postanowień OWU. W ramach tej klauzuli obejmujemy dodatkową ochroną ubezpieczeniową Ciebie i innych Ubezpieczonych na zasadach, które określamy poniżej.
2. Kiedy dodajesz tę klauzulę do ubezpieczenia, zobowiązujesz się płacić dodatkową składkę za ochronę, która wynika z tej klauzuli.
3. Odpowiemy za Szkody osobowe, które powstaną w wyniku:

- 1) działania promieniowania laserowego lub ultradźwięków,
 - 2) poparzenia substancjami chemicznymi,
 - 3) wykonania zabiegu kosmetycznego polegającego na naświetlaniu.
4. Zabiegi kosmetyczne to czynności pielęgnacyjne i upiększające, które:
- 1) wykonuje się w celach wyłącznie estetycznych oraz
 - 2) wykonuje osoba, która ma wykształcenie i kwalifikacje do przeprowadzenia określonego zabiegu – kosmetolog, kosmetyczka lub technik usług kosmetycznych.
5. **Nie odpowiadamy** za zdarzenia i Szkody, które wymieniamy poniżej oraz w Dziale V pkt 13. **Nie odpowiemy** za Szkody, które:
- 1) wynikają z nieprzestrzegania przez Ciebie wymogów higieniczno-sanitarnych i procedur zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom – jeśli masz obowiązek ich przestrzegać zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi wykonywanej przez Ciebie działalności gospodarczej,
 - 2) powstaną w wyniku użycia lub zastosowania krwi ludzkiej lub produktów krwiopochodnych z krwi ludzkiej – czyli preparatów krwi, serum, osocza i krwi pełnej,
 - 3) powstaną w wyniku działania lasera wykorzystywanego niezgodnie z jego przeznaczeniem lub po używaniu lasera przez osobę bez uprawnień do wykonywania takich zabiegów,
 - 4) powstaną u poszkodowanych mających przeciwwskazania do korzystania z promieniowania laserowego w zabiegu kosmetycznym (na przykład ze względu na stan zdrowia,
 - 5) wyrządzi osoba bez uprawnień zawodowych, certyfikatów lub szkoleń – w tym do wykonywania danego rodzaju zabiegów,
 - 6) wiąże się z chirurgią plastyczną, chirurgią upiększającą,
 - 7) wynikają z zastosowania eksperymentalnych metod i zabiegów na osobie, które polegają na nieosiągnięciu zamierzonego efektu estetycznego, niezwiązanego z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia.
6. Limit naszej odpowiedzialności znajduje się na Polisie. Limit **nie może** być wyższy niż Suma gwarancyjna. Dodatkowo limit naszej odpowiedzialności za Szkody, które powstaną w związku z wykorzystaniem lasera, wynosi 50 000 zł na jedno i wszystkie Zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.
7. Suma gwarancyjna i limity naszej odpowiedzialności zmniejszają się po każdym wypłaconym odszkodowaniu lub świadczeniu.
8. Ustaloną wartość odszkodowania lub świadczenia w ramach tej klauzuli pomniejszymy 500 zł.

